

№ 12 (630) 22 березня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ТЕНДЕНЦІЇ

**АНАТОЛІЙ КІНАХ:
УСПП УКЛАДЕ ДОГОВІР
ПРО
СПІВ-
ПРАЦЮ
З ФПУ**

4

СПЕЦВИПУСК

ЗАРУЧНИКИ ФАЛЬСИФІКАТУ

СКАЖИ МЕНІ, ЩО ТИ ЇСИ, І Я СКАЖУ – НА ЩО ТИ ЗАХВОРИЄШ...

8

2 ПРО ПРЕЗИДІЮ ТА РАДУ

6 ВЛАСНИЙ ПОГЛЯД ЧИ ПОТРІБНІ РЕФОРМИ ПРОФСПІЛКАМ?

7 ПРОФСПІЛКА ДОПОМОГЛА: ТРИРІЧНА СУДОВА ТЯГАНІНА ЗАВЕРШИЛАСЬ УСПІХОМ

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПРИВІТАННЯ

**ВИТАЄМО З
ПРИСВОЄННЯМ
ЗВАННЯ
«НАРОДНИЙ
АМАТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ
ПРОФСПІЛОК
УКРАЇНИ» ТА
«ЗРАЗКОВИЙ
АМАТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ
ПРОФСПІЛОК
УКРАЇНИ»!**

За досягнення у відродженні й примноженні надбань національної культури, художньої спадщини українського народу та високий рівень виконавської майстерності присвоїти звання

«Народний аматорський колектив профспілок України»:

- **зразковому хореографічному ансамблю «Ровесник»** культурно-спортивного комплексу «Шинник» ВАТ «Дніпрошина» (м. Дніпропетровськ) (керівник – Тубольцева Н. К.);
- **студії східного танцю «Богема»** Палацу культури «Електрометалург» ПАТ «Нікопольський завод феросплавів» (м. Нікополь Дніпропетровської області) (керівник – Шовкова О. В.);
- **ансамблю народного танцю «Любава»** Криворізького педагогічного інституту державного вищого навчального закладу «Криворізький національний університет» (м. Кривий Ріг Дніпропетровської області) (керівники – Маркіна К. Ю. та Чумак В. О.).

«Зразковий аматорський колектив профспілок України»:

- **ансамблю естрадного танцю «Овація»** Будинку культури ПАТ «Дніпропетровський металургійний завод імені Комінтерну» (м. Дніпропетровськ) (керівник – Нагорна Ю. С.);
- **дизайн-студії «Фрістайл»** Палацу культури ПрАТ «Комсомольське рудоуправління» (м. Комсомольське Донецької області) (керівник – Романенко І. В.).

РАДА

ВІД КОНФРОНТАЦІЇ ДО ПАРТНЕРСТВА

15 березня у Будинку спілок відбулося п'яте засідання Ради Федерації професійних спілок України, у якому взяв участь віце-прем'єр-міністр – міністр соціальної політики України Сергій Тігіпка.

Відкрив засідання Голова ФПУ Юрій Кулик. У своєму виступі він спинився на досягненнях ФПУ та пріоритетах роботи. «Нам вдалося зупинити протистояння з органами державної влади та силовими структурами і перейти від конфронтації до партнерських стосунків і конструктивного діалогу. Це відкриває нові можливості для спільного напрацювання рішень, реалізації яких чекають від нас члени профспілок».

Переконливим свідченням цього виявилися зустрічі Юрія Кулика з Президентом Віктором Януковичем, Прем'єр-міністром Миколою Азаровим, головою Федерації роботодавців Дмитром Фірташем тощо. Голова ФПУ переконаний, що «влада, роботодавці й профспілки мають спільно шукати шляхи подолання соціальної несправедливості, бідності, зuboжіння населення. Профспілки надалі активно захищатимуть законні права та інтереси людей праці, розвиватимуть соціальний діалог не тільки на загальнонаціональному рівні, а й на галузевому та регіональному». На завершення виступу Юрій Кулик подякував членам Ради ФПУ за розуміння, підтримку та плідну співпрацю.

На засіданні Ради обговорювалося питання про позицію профспілок щодо державної політики оплати праці та посилен-

ня колективно-договірного регулювання оплати праці. Із доповіддю виступив голова постійної комісії Ради ФПУ з питань соціально-економічного захисту членів профспілок, голова Профспілки працівників хімічних і нафтохімічних галузей промисловості України Василь Мойсюк. Він наголосив, що одним з основних пріоритетів діяльності ФПУ має бути активізація дій профспілок усіх рівнів щодо економічно обгрунтованого підвищення розмірів заробітної плати, своєчасності її виплати, підвищення рівня договірних і державних гарантій. Зокрема, він зазначив: «Реалізуючи заходи, передбачені цільовою програмою «Гідна оплата праці», ФПУ спрямувала свою діяльність на активізацію соціального діалогу щодо вирішення зазначених питань з усіма гілками влади та роботодавцями».

На завершення виступу Василь Мойсюк підсумував: «Нині в Україні необхідна нова, добре проду-

**Кожний
5-й
працюючий в
Україні**

отримує заробітну плату на рівні або менше прожиткового мінімуму.

« Нам вдалося зупинити протистояння з органами державної влади та силовими структурами і перейти від конфронтації до партнерських стосунків та конструктивного діалогу. Це відкрило можливості для спільного напрацювання рішень, реалізації яких чекають від нас члени профспілок.

**ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ**

мана й прорахована політика зростання трудових доходів населення, за рахунок чого буде досягнуто скорочення існуючої несправедливості соціальної диференціації суспільства». Оскільки реформування оплати праці наразі вважається одним із головних напрямів подальших перетворень національної економіки, то ФПУ та її членські організації мають сконцентрувати зусилля на проведених консультації і колективних переговорах у рамках соціального діалогу для вирішення таких питань:

- визначення розміру мінімальної заробітної плати на рівні фактичного прожиткового мінімуму для працездатної особи, що має, зокрема, включати витрати на соціальне страхування, сплату податку з фізичних осіб, накопичення на придбання чи оренду житла та сімейну складову;
- запровадження галузевих стандартів оплати праці та умов її зростання;
- легалізація зайнятості працівників і заробітних плат;
- створення економічного механізму гарантування своєчасної виплати заробітної плати;
- забезпечення права працівників на позачергове

(перед розрахунками з бюджетом та іншими обов'язковими платежами) отримання заробітної плати;

– встановлення адекватної компенсації працівникові заборгованої заробітної плати (пеня у розмірі подвійної облікової ставки НБУ за кожен день затримки);

– вдосконалення законодавства щодо оплати праці.

Реалізація цих заходів сприятиме зростанню заробітної плати, наповненню державного та місцевих бюджетів, Пенсійного та інших фондів загальнообов'язкового державного

нак, допоки не вирішиться питання з офшорними зонами та газовим контрактом, доки не буде запроваджено податок на багатство, доти реалізувати ці реформи буде надзвичайно важко. На завершення виступу Сергій Тігіпка зазначив, що позиція профспілок та їх ініціативи щодо розв'язання тих чи інших злободенних питань – дуже важливі у процесі реформування соціальної сфери.

Відповідно до порядку денного на засіданні Ради розглядалося також питання про обрання заступників Голови ФПУ (після голосування першим заступником Голови ФПУ обрано Валерія Горбатова); прийнято до відома інформацію про хід реалізації рішень VI з'їзду ФПУ її членськими організаціями; затверджено зміни у складі постійних комісій Ради ФПУ; прийнято рішення делегувати Президії Федерації повноваження щодо затвердження звіту про виконання бюджету ФПУ за 2011 рік і затвердження бюджету – 2012.

Рада підтримала заходи щодо організаційного змінення Федерації профспілок України. Із цього питання доповідав голова постійної комісії Ради ФПУ з організаційної роботи, голова Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування України Василь Дудник. Так, основним завданням ФПУ, її членських організацій залишається поліпшення рівня життя громадян, захист трудових, соціально-економічних прав і гарантій працівників, зростання ролі профспілок у суспільно-політичному житті країни. У свою чергу, запорукою міцності Федерації є спільні дії членських організацій, спрямовані на організаційне змінення, реалізацію рішень виборних органів, чітке виконання Статуту. Реалізіюючи потреби від профспілок принципово нових підходів до вирішення наразі існуючих проблем. Одним із першочергових кроків до їх реалізації є змінення організаційної структури профспілок.

На завершення засідання Юрій Кулик вручив нагородні знаки Федерації профспілок України «За досягнення в організації оздоровлення та відпочинку дітей» профспілковим активістам, які докладають максимум зусиль для оздоровлення дітей.

**ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА**

ПРЕЗИДІЯ

14 березня, у переддень п'ятого засідання Ради Федерації професійних спілок України під головуванням Юрія Кулика відбулося чергове засідання Президії ФПУ, члени якої обговорили та прийняли рішення із цілої низки злободенних питань, зокрема щодо державної політики оплати праці, соціально-економічного захисту трудящих і покращення умов їхньої праці.

ФПУ – ЗА РОЗВИТОК
СОЦІАЛЬНОЇ
ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Робота розпочалася з розгляду проекту постанови Ради ФПУ «Про позицію профспілок щодо державної політики оплати праці та посилення колективно-договірного регулювання оплати праці», який було вирішено взяти за основу документа. Також було прийнято за основу постанову «Про заходи з організаційного зміцнення Федерації профспілок України» і винесено її на розгляд Ради ФПУ.

КОНЦЕПЦІЯ
СОЦІАЛЬНОГО
КОДЕКСУ

Члени Президії докладно зупинилися на обговоренні проекту концептуальних положень Соціального кодексу України. Так, цільовою програмою реалізації резолюції ФПУ «Професійні спілки – за розвиток соціальної держави в Україні» серед основних завдань профспілок визначено необхідність розроблення та прийняття в Україні Соціального кодексу України як комплексу правових засад розбудови соціальної держави, розвитку громадянського суспільства, демократизації управління, життєдіяльності громадян. ФПУ має на меті забезпечити активну участь Федерації, її членських організацій, територіальних і первинних організацій всеукраїнських профспілок у процесі вдосконалення та систематизації соціального законодавства, гармонізації вітчизняних систем соціального захисту з нормами міжнародного права, тому здійснення конкретних заходів щодо ініціювання розробки Соціального кодексу України є дуже важливим.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

У рамках проведення засідання Президії ФПУ відбулася презентація співпраці ФПУ і Say.TV – першої в світі телевізійної соціальної мережі, яка об'єднує звичайних людей і телебачення. Відтепер у кожного є можливість стати героєм телефіру. Say.TV поєднує бажання людей поділитися своїми ідеями зі світом та потреби телебачення в свіжих ідеях, нових обличчях, нестандартних поглядах.

ПРИОРИТЕТ –
РЕФОРМУВАННЯ
ЖКГ

Жваве обговорення членів Президії викликала доповідь голови ЦК профспілки житлово-комунального господарства, місцевої промисловості та побутового обслуговування населення України Олексія Романюка «Про позицію ФПУ щодо стану житлово-комунального господарства в Україні, якості послуг та соціального захисту працівників цієї галузі». Так, Олексій Романюк зазначив, що непослідовність у політиці реформування житлово-комунального господарства, зокрема в частині встановлення економічно обґрунтованих тарифів, значне недофінансування заходів, передбачених загальнодержавними галузевими програмами, зовікання із упродовженням дієвих економічних стимулів для залучення інвестицій, необхідних для модернізації та розвитку галузі, низький рівень оплати праці унеможливають підвищення якості житлово-комунальних послуг і зумовлюють неприпустимо високий рівень втрат та витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів. Наразі зношеність основних фондів суб'єктів господарювання не гарантує безпеч-

ного функціонування галузі і призводить до виникнення надзвичайних ситуацій техногенного й екологічного характеру. «Тож з огляду на нагальну потребу підвищення ефективності функціонування житлово-комунального господарства, забезпечення споживачів якісними та доступними послугами, гарантування надійності систем життєзабезпечення населених пунктів та зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного й екологічного характеру вважаємо за доцільне перевести задекларований у державних програмах пріоритет реформування житлово-комунального господарства в площину практичних дій щодо його порятунку, забезпечення сталої роботи та подальшого розвитку», – підсумував Олексій Романюк.

АТЕСТАЦІЮ
РОБОЧИХ
МІСЦЬ – ПІД
КОНТРОЛЬ
ПРОФСПІЛОК

Зважаючи на основоположну роль атестації робочих місць у створенні належних умов праці та соціальному захисті працівників, зайнятих на важких та шкідливих роботах, постановою Президії ФПУ від 24 листопада 2009 року «Про посилення роботи

профспілок у питаннях атестації робочих місць за умовами праці» оголошено про проведення протягом 2010–2011 років колективної акції ФПУ під гаслом «Атестація робочих місць – під контроль профспілок». На виконання цієї постанови Федерацією професійних спілок України, її членськими організаціями розгорнуто організаційну, методичну та інформаційну роботу. Постійно здійснювався громадський контроль за організацією і проведенням на підприємствах, в установах та організаціях атестації робочих місць за умовами праці.

Президія також розглянула проект постанов «Про кандидатуру В. М. Горбатова для обрання першим заступником Голови ФПУ», «Про пропозиції щодо складу президії п'ятого засідання Ради ФПУ», «Про основні статистичні дані членських організацій ФПУ за 2011 рік», заслухала інформації «Про стан майнового комплексу ФПУ», «Про реагування Кабінету Міністрів України на звернення профспілок за результатами зустрічі з Прем'єр-міністром України М. Я. Азаровим 27 січня 2012 року», «Про позицію членських організацій ФПУ щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний діалог в Україні» (щодо створення тристоронніх соціально-економічних рад на рівні міст та районів)», «Про хід виконання Генеральної угоди на 2010–2012 роки станом на 1 січня 2012 року та «Про стан виконання постанови Президії ФПУ від 16 лютого 2012 року «Про участь ФПУ у відзначенні 20 лютого 2012 року Дня соціальної справедливості».

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ПАТИШЕВА

ПРИВІТАННЯ

ВІТАЄМО НАГОРОДЖЕНИХ
НАГРУДНИМ ЗНАКОМ
«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК
ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ»!

Відповідно до Положення про нагрудний знак ФПУ «Заслужений працівник профспілок України», враховуючи клопотання членських організацій та пропозиції постійної комісії Ради ФПУ з питань організаційної роботи, Президія Федерації професійних спілок України постановила за особливий заслуги перед профспілковим рухом у складі ФПУ, значний особистий внесок у його становлення та розвиток, багаторічну активну роботу в профспілкових органах нагородити нагрудним знаком ФПУ «Заслужений працівник профспілок України»:

- Бубнову Наталію Вікторівну, голову об'єднаної профспілкової організації публічного товариства «Одесагаз»;
- Буйнова Валерія Леонідовича, голову Харківської обласної організації профспілки працівників державних установ;
- Казьміну Надію Василівну, голову Федерації незалежних профспілок Криму;
- Ковальчук Тамару Афанасівну, голову Хмельницької обласної організації профспілки працівників лісового господарства;
- Колодко Лідію Василівну, голову Київської міської організації профспілки працівників культури;
- Кузнецова В'ячеслава Юрійовича, голову Луганської обласної організації профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості;
- Липницького Володимира Адамовича, голову Тернопільської об'єднаної профспілкової організації працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства;
- Лисогірську Марію Прокіпівну, заступника голови Вінницької профспілки працівників, підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг;
- Нефодову Надію Костянтинівну, голову Київської міської профспілки працівників зв'язку;
- Рожко Марію Аркадіївну, заступника голови Федерації профспілок Рівненської області;
- Трутовського Генріха Йосиповича, голову первинної профспілкової організації співробітників Київської державної академії водного транспорту ім. гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного;
- Татаринцеву Марію Іллівну, голову Харківської обласної організації профспілки працівників текстильної та легкої промисловості;
- Тиванчука Богдана Васильовича, голову Львівської обласної організації профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості;
- Петрова Михайла Миколайовича, голову Профспілки працівників рибного господарства України;
- Потапка Павла Івановича, голову Чернігівської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я;
- Яримюка Анатолія Степановича, голову Хмельницької обласної організації профспілки працівників освіти і науки;
- Усенко Світлану Олександрівну, голову первинної профспілкової організації ПАТ «Кременчукський колісний завод»;
- Буратинського В'ячеслава Васильовича, голову Федерації профспілок Одеської області;
- Богдана Миколу Андрійовича, голову Федерації профспілкових організацій Чернігівської області;
- Дудника Василя Олексійовича, голову Профспілки працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування України;
- Кошарову Галину Василівну, голову Одеської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я;
- Присяжного Андрія Володимировича, голову Тернопільської обласної ради профспілок;
- Сірука Миколу Денисовича, голову Федерації профспілок Рівненської області;
- Шведова Валерія Григорівна, заступника голови Профспілки працівників агропромислового комплексу України.

За багаторічну плідну роботу в профспілках, значний особистий внесок у становлення і розвиток профспілкового руху, а також за підсумками Всеукраїнського огляду-конкурсу первинних профорганізацій за 2011 рік нагородити нагрудним знаком ФПУ «Заслужений працівник профспілок України»:

- Бобченка Юрія Вікторовича, голову первинної організації Профспілки трудящих металургійної і гірничодобувної промисловості ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг».

КАНАДА

ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ

Щоб уникнути можливих страйків одразу трьох профспілок, які об'єднують пілотів, інженерів, механіків та агентів із реєстрації та обробки багажу авіакомпанії Air Canada, уряд консерваторів ухвалив через парламент закон про обов'язковий вихід усіх зазначених службовців на роботу.

будь-які перерви у роботі найбільшої авіакомпанії країни можуть не тільки спричинити невдоволення пасажирів, а й призвести до проблем в економіці. Профспілки не погоджуються із такими висновками, тож 13 березня провели демонстрацію перед комплексом урядових будівель в Оттаві.

Як повідомляє інформагентство torontovka, міністр трудових ресурсів Канади Ліза Рейтт заявила, що

ПАРАГВАЙ

БУНТ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЇ

Уранці 13 березня розпочався страйк медичних працівників, який організувала Національна федерація працівників медицини (NFTS).

До складу цієї профспілки входять понад 28 000 робітників державного та приватного секторів. Як заявили представники профспілки, протест триватиме доти, доки влада не задовольнить вимоги трудящих. NFTS вимагає збільшення зарплати за понаднормовий робочий час, відновлення на роботі близько 600 спілчан, яких було ско-

рочено за вказівкою міністерства охорони здоров'я, а також відмовитися від планів збільшення навантаження без відповідної оплати праці. Медики також виступають проти запровадження нової контрактної системи, відповідно до якої держава зможе в односторонньому порядку розривати трудові відносини з медичними працівниками.

ФРАНЦІЯ

КОНТРОЗВІДНИКИ НЕ ВИЙШЛИ НА РОБОТУ

Профспілка французьких контрозвідників із центрального управління внутрішньої розвідки закликала своїх активістів не виходити на роботу, повідомляє Lenta.ru.

Французьких борців зі шпигунами, тероризмом та організованою злочинністю не влаштовує кадрова політика їх відомства, зокрема нещодавнє призначення на оперативну поса-

ду адміністратора, а не польового агента. Скільки саме із чотирьох тисяч контрозвідників не вийдуть на роботу, поки невідомо, оскільки інша профспілка відмовилася брати участь у протестах. Глава відомства Бернар Скарсіні, коментуючи ситуацію, заявив, що готовий обговорити з колегами можливість скасувати нове призначення.

РОСІЯ

У Москві, в центрі ім. О. Сахарова, 12 березня відбувся круглий стіл «Формування політичного порядку демократичних профспілок в умовах громадянського підйому», який організував Фонд Рози Люксембург за підтримки Конфедерації праці Росії, повідомляє інформагентство «Інститут «Коллективна дія».

ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОФСПІЛКИ ТА ПОЛІТИКА

Як наголосив у вступній промові голова Конфедерації праці Росії Борис Кравченко, КПР об'єднує практично всі демократичні профспілки, які ніни діють на території Росії. Тому позиція конфедерації, профспілок, які входять до її складу, та рядових профактивістів може бути вирішальною для подальшого розвитку руху за демократизацію політичної системи.

Учасники дискусії зазначали, що профспілки як наймасовіші громадські організації мають зробити все, щоб зміни нинішньої політичної системи не набули характеру соціального та політичного хаосу, що спостерігався у Єгипті. Для реалізації цього важливого завдання профспілкам потрібно змінювати баланс сил у загальному русі на свою користь.

Співкерівник Школи трудової демократії Борис Рокицький наголосив, що демократичним профспілкам важливо підвищувати рівень своєї суб'єктивності в нинішніх суспільних процесах, робити заяви з актуальних загальнополітичних питань, інформувати громадськість про по-

зицію профспілок щодо політичних і соціальних проблем.

Віце-президент Російської профспілки моряків Ігор Ковальчук упевнений, щоб відігравати важливу роль у загальносуспільному русі, демократичним профспілкам треба бути масовими. А добути цього без розвитку внутрішньоспілкової демократії неможливо. Іншою проблемою, за словами І. Ковальчука, є дефіцит молоді. З молодими людьми треба працювати зі студентської лави. При цьому слід тісно співпрацювати зі студентськими профорганізаціями.

Одним із напрямів роботи профспілок має стати висунення кандидатів від профспілок на муніципальних виборах. Саме на цьому рівні вирішуються найважливіші для громадян країни проблеми, тож профспілкам таким чином можуть здобувати політичний авторитет і готувати кадри.

Дебати, що розгорнулися за підсумками обговорених пропозицій, показали, що, попри розуміння необхідності підвищення ролі профспілок у демократичному русі, серед учасників

“Для того, щоб претендувати на яку-небудь вагу в політиці, демократичним профспілкам потрібно стати більш масовими. Для цього слід сконцентрувати всі зусилля на щоденній роботі для збільшення кількості первинних і територіальних профорганізацій.”

ОЛЕКСІЙ ЕТМАНОВ,
ГОЛОВА МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ
ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
АВТОПРОМУ

круглого столу існують розбіжності щодо конкретних механізмів мобілізації та інтеграції зусиль.

Окремі учасники основним інструментом мобілізації вважають проведення всеросійського «громадсько-соціального форуму», де профорганізації налагоджуватимуть контакти та обговорюватимуть спільну роботу. Інші заперечували, мовляв, організація масштабних заходів потребує значних фінансових та організаційних ресурсів, яких наразі немає. Окрім того, у цьому випадку буде важко позбавити участі в таких заходах націоналістичні та інші авторитарні організації, присутність яких викликає багато нарікань.

Продунала пропозиція організувати під егідою КПР дискусійний майдан-

чик, куди запросити учасників громадянського руху, які довели відданість гуманістичним і демократичним цінностям.

Учасники зустрічі виявилися єдиними в тому, що демократичні профспілки найближчим часом мають виступити із закликом до об'єднання на платформі захисту політичних і соціальних прав і поширити його через інформаційні ресурси, ЗМІ та соцмережі; провести консультації у вигляді круглих столів і робочих зустрічей за участі профспілкових лідерів і лідерів громадських і соціальних ініціатив, на яких обговорити утворення коаліції, перелік завдань і порядок дій, сформулювати конкретні вимоги, які складатимуть план роботи майбутньої коаліції.

ІСПАНІЯ

ТАКСИСТИ ВАЛЕНСІЇ ВИМАГАЮТЬ ПІДНИХ УМОВ ПРАЦІ

16 березня таксисти з міста Валенсія вийшли на акцію протесту без одягу. Від станції Хоакін Сорала до міністерства транспорту вирушив автомобільний кортеж. У такий спосіб протестувальники хотіли показати, до якого стану влада довела таксистів.

Страйкарі висунули низку пропозицій, які, на їхню думку, допоможуть поліпшити умови, в яких їм доводиться працювати. Представники профспілки заявили, що необхідно вжити

термінових заходів, адже водії не можуть працювати у вихідні дні по 24 години на добу без перерви. Нині в країні діє урядова постанова, згідно з якою робочий день таксистів не

може перевищувати 12 годин. Проте це положення не поширюється на вихідні дні, що призводить до численних порушень, а також позначається на ситуації на дорогах і безпеці людей.

Таксисти також вимагають однакових соціальних прав із водіями громадського транспорту, які мають чимало пільг і право на щорічну оплачувану відпустку.

ДОПОМОГА

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА АКЦІЯ ФПУ

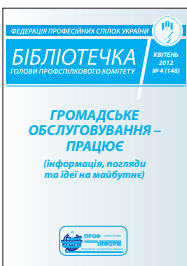
З 16 березня Федерація профспілок України проводила інформаційно-роз'яснювальні акції у районних управліннях Пенсійного фонду України.

У ході заходу активісти ФПУ розповсюджували брошури «Соціальний захист громадян у 2012 році» з інформацією про розміри соціальних виплат громадянам. Подібне інформування населення викликало велике зацікавлення, тож триватиме ще й наступного тижня.

АНОНС

ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 4/2012

«ГРОМАДСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ – ПРАЦЮЄ (ІНФОРМАЦІЯ, ПОГЛЯДИ ТА ІДЕЇ НА МАЙБУТНЄ)»

«Бібліотечка» № 4/2012 підготовлена на допомогу профспілковим фахівцям співробітникам Департаменту міжнародної роботи апарату ФПУ за матеріалами Інтернаціоналу громадського обслуговування та співробітника Міжнародного дослідного центру громадського обслуговування Гринвіцького університету Девіда Холла. Публікація теми, що висвітлюється, передбачена Цільовою програмою ФПУ з реалізації Резолюції VI з'їзду ФПУ «За якісне та доступне громадське обслуговування».

У «Бібліотечці» № 4 визначені фундаментальні принципи якісного громадського обслуговування: прихильність суспільству і солідарності, необхідність відповідальності та демократії. Наведені приклади того, що спрацювало і чому. Розглядається історія громадського обслуговування, розкриваються успіхи й невдачі, випробувані та нові ідеї реформи, а також визначаються проблеми, з якими стикається сьогодні громадське обслуговування в розвинених країнах і країнах, що розвиваються.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

Додатковий наклад «Бібліотечки» № 4/2012 можна замовити до 18 квітня 2012 року за адресою: 01012, м. Київ, майдан Незалежності, 2, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел. / факсом: (044) 277-24-30, e-mail: profvisti@ukr.net. Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, із пересилкою – 7,30 гривні.

ТЕНДЕНЦІЇ

АНАТОЛІЙ КІНАХ: «УСПП ЗАЦІКАВЛЕНИЙ У СПІВПРАЦІ З ПРОФСПІЛКАМИ»

Очільник УСПП наголосив, що тепер, як ніколи, зростає значення соціального діалогу та роль органів влади, роботодавців і профспілок у його забезпеченні. «Незважаючи на те, що Україні вдалося досягнути позитивного зростання української економіки, однією з головних проблем залишається бідність і низька платоспроможність громадян. Тому питання підвищення соціальної політики нині має загальнонаціональне значення та потребує чітких скоординованих дій усіх гілок влади, постійної комунікації із громадськістю», – сказав Анатолій Кінах.

Він вважає, що для поліпшення соціально-економічного захисту працівників влади, бізнесу та профспілкам потрібно спільно шукати шляхи щодо створення позитивного клімату для реформування економіки та суспільства, а також забезпечення гідних умов праці та її оплати. «За результатами незалежних досліджень, українські громадяни за показ-

никами рівня доходів та платоспроможності значно поступаються європейським стандартам, – сказав Анатолій Кінах. – Усе це негативно позначається на рівні життя та розвитку внутрішнього ринку країни. Саме тому соціальні ініціативи Президента України Віктора Януковича є надзвичайно актуальними та своєчасними».

Президент УСПП наголосив на важливості контролю за діяльністю влади з боку громадських організацій, зокрема профспілок. «УСПП зацікавлений у співпраці з профспілками, насамперед Федерацією профспілок України, – заявив він. – Соцдіалог, у якому беруть участь три складові: держава, роботодавець та профспілка, має забезпечити вирішення гострих проблем». А. Кінах також зазначив, що роль профспілок у роз'ясненні політики влади щодо здійснення соціально-економічних реформ дуже велика, адже їхнє спільне завдання – поліпшення життя народу.

Важливим, на думку президента УСПП, є формування

«Я впевнений, що нам необхідно розвивати плідні та взаємовигідні відносини не лише з владою, а й з такою масовою громадською організацією, як Федерація профспілок України.»

АНАТОЛІЙ КІНАХ,
ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОГО
СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ
І ПІДПРИЄМЦІВ

вання фінансових джерел, необхідних для виконання соціально-економічних завдань держави. Ресурси на підсилення соціалістики мають формуватися не за рахунок зовнішніх запозичень і нарощування боргів держави, а унаслідок зростання ефективності економіки. Для цього необхідно розробити чітку систему заходів щодо збільшення кількості робочих місць, удосконалення бюджетної політики, зниження рівня корупції, запровадження податку на розкіш та адресного соціального захисту, поліпшення інвестиційного клімату, розвитку підприємництва, формування по-

тужного середнього класу тощо.

«Вирішення цих завдань, безумовно, потребує від влади, роботодавців і профспілок діяти разом, ефективно та плідно. Ми запропонували ФПУ об'єднати наші зусилля і бачимо її бажання і прагнення діяти більш ефективно. До речі, ми маємо намір підписати з ФПУ угоду про співпрацю. Упевнений, це сприятиме вирішенню багатьох соціально-економічних проблем», – підсумував насамкінець очільник УСПП.

ОЛЕКСІЙ ПЕТРУНА,
МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ПЛЕНУМ

НА ВИЩУ ОСВІТУ ОЧІКУЮТЬ РЕФОРМИ

У Будинку спілок 20 березня відбувся IV пленум ЦК профспілки працівників освіти і науки України, на якому розглядалося питання подальшої роботи та завдання організаційних ланок профспілки в умовах реформування системи вищої освіти.

Із доповіддю виступив заступник голови профспілки Сергій Романюк. Він, зокрема, зазначив, що впродовж останнього десятиліття країні не вдалося уникнути негативних тенденцій у сфері освіти. У мережі навчальних закладів спостерігається дисбаланс кадрових, дослідних, інформаційних, фінансових і матеріально-технічних ресурсів. Існує багато нарікань на невідповідність кваліфікації дипломованих спеціалістів обійманим посадам, що під-

тверджує необхідність підвищення якості вищої освіти. Щорічно збільшується кількість студентів-першокурсників, які здобувають вищу освіту на платній основі. Проте платні послуги не надають закладам освіти очікуваних дивідендів і не сприяють їх самостійності. Усе це актуальними є питання дотримання трудових, соціальних прав науковців і педагогів вищої, забезпечення їх житлом, рівень стипендіального забезпечення та пільгового

проїзду студентів, робота санаторіїв-профілакторіїв, спортивно-оздоровчих таборів, гуртожитків тощо. Перед учасниками пленуму виступив міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник, який розповів про реалізацію основних соціально-економічних реформ, над якими зараз працює міністерство. Народний депутат Сергій Баранов-Мохорт поінформував присутніх про роботу Комітету Верховної Ради України з питань науки і

освіти щодо вдосконалення системи вищої освіти. Заступник Голови ФПУ Григорій Осовий озвучив подальші кроки діяльності Федерації на сучасному етапі. Після підбиття підсумків роботи учасники пленуму ухвалили відповідну постанову, в основі якої – пропозиції профспілки щодо ефективного реформування вищої освіти.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО АНАТОЛІЯ ЛИСЕНКА

ЧИ ПОТРІБНІ РЕФОРМИ ПРОФСПІЛКАМ?

Питання, винесене на засідання Ради ФПУ 15 березня 2012 року, «Про позицію профспілок щодо державної політики оплати праці та посилення колективно-договірного регулювання оплати праці» є одним з найактуальніших. Якщо проаналізувати кількість різноманітних заходів, присвячених захисту соціально-економічних прав та інтересів спілчан, засідань і заяв органам центральної влади та представникам місцевих виконавчих органів влади і самоврядування, отримаємо вражаючі цифри, які виражаються тисячами. І тут виникає логічне й цілком справедливе запитання: які ж наслідки всіх цих зусиль виборних органів профспілкових організацій? Щоб отримати відповідь, достатньо поглянути на констатуючі частини рішень цих засідань. То чому ж профспілкові зусилля із захисту соціально-економічних прав спілчан не приносять вагомий результатів?

Відповідь на це запитання пов'язана з іншим: чому поляки, чехи, словаки, угорці, зрештою, три народи Прибалтики, з якими ми вийшли зі спільної імперії, змогли за 20 років успішно розбудувати державу, забезпечити належний рівень демократії та умови життя своїх громадян, максимально наблизити їх до загальноєвропейських стандартів і приєднатися до Європейського Союзу, а наша з вами Україна, за оцінками західних експертів, зокрема «Дойчбанку», маючи чи не найкращі стартові умови на початку 90-х років для свого успішного розвитку, сьогодні опинилася за багатьма показниками і, що найгірше, рівнем життя людей на одному з останніх місць у Європі?

За загадани роки представники політичних партій, які в результаті виборів приходили до влади, говорили на загал правильні речі, проте їхні справи зазвичай розходилися із заявами і не сприяли розвитку держави. Експерти мають із цього приводу власну думку, зауваживши, що люди, які керували і керують країною, не є її патріотами, вони здебільшого – космополіти, ментально залишаються соціалістично-радянськими, не сприймають і не розуміють викликів сучасного світу.

Хочу висловити власне бачення з приводу того, що робити, аби принаймні спробувати щось змінити в нашому суспільстві, змінити ті засади та цінності, які формують олігархи-космополіти. За 20 років, досить малий проміжок часу, радянське соціалістичне суспільство з тотальною державною власністю, колоніальною за структурою, раптово, з мільярдами

обкраданням пересічних громадян, стало всуціль капіталістичним.

А чи змінилася відповідним чином ідеологія профспілкового руху? Де що змінилася, але зміни ці вкрай незначні. І тут вимальовуються дві проблеми. Перша – профспілкові функціонери вищого ешелону живуть у власному віртуальному світі, не відчувачи того, що коїться в низових структурах профспілок. Багато важливих аспектів життя суспільства вони оминають або вдають, що їх немає. Друга – дуже часто рядові спілчани нас, функціонерів, називають профспілкою і кажуть: «Ви там, профспілки, нічого не робите!»

Щодо першої проблеми, сподіваюся, що вище керівництво профспілок і Ради ФПУ із собою розберуться. Другу слід вирішувати на місцях, але, на мій погляд, це не так просто. Складнощі полягають у тому, що сьогодні люди здебільшого не готові активно захищати свої соціальні права. Враховуючи українські реалії життя, одним із основних завдань профспілок є навчити своїх спілчан не боятися і вміти відстоювати свої законні права. У різних галузях ця проблема має свої особливості. Традиційно шахтарі в нас найбільш готові до масових активних

дій. Останнім часом свою згуртованість показали громадські організації афганців, чорнобильців, малий і середній бізнес. Якщо ж узяти державних службовців нижчої і середньої категорії, а це 74,3% усіх службовців, робота яких оцінюється як прибиральник чи працівник без кваліфікації, то вони чинними законами позбавлені будь-якої можливості захищати свої соціальні права. Влада залишила їм єдине право – звертатись до неї з листами і заявами, отримуючи натомість формальні відписки. А якщо когось не влаштує мізерна платія – звільняйся. Таким чином, будь-який профспілковий орган і державний службовець у нинішній соціально-економічній ситуації залишаються безправними.

Найбільшим здобутком профспілок у минулі роки, на мою думку, було досягнення домовленості з урядом про укладення Генеральної угоди. Проте, нам удалося це зробити не тому, що тодішній уряд був настільки поступливим, вирішальний вплив тут мала демократична зарубіжна громадськість, а не розуміння наших можновладців.

Чи працює Генеральна угода? Якщо бути чесним та об'єктивним, то вочевидь за всі роки підписання таких угод можна знайти певні здобутки представницького органу профспілок. Проте, за оцінками фахівців ФПУ, генеральні угоди виконувалися приблизно на 30%. І такий результат має свої причини, які необхідно усунути. Так, текст Генеральної угоди слід суттєво скоротити, не дублювати в ньому норм чинного законодавства (во-

СТРАЙКОВИЙ ФОНД

Першочерговим завданням для профспілок є створення страйкового фонду. Доки пожадливі олігархи не прибрали до рук те майно, яке ще залишилось у профспілок, пропонуємо, як і на VI з'їзді ФПУ, частину доходів від нього використовувати для формування такого фонду.

ни й так повинні працювати), не намагатися охопити всі сфери життя суспільства, не використовувати в записаних зобов'язаннях дієслів: сприяти, забезпечити, вжити заходів, підвищити, посилити і т. ін.

Представницький профспілковий орган повинен добиватися від уряду зобов'язань щодо вирішення найважливіших проблем спілчан: рівня зарплати, недопущення заборгованості з її виплати, створення здорових і безпечних умов праці, домагатися від Кабміну ефективних рішень для залучення іноземних інвестицій у нові виробництва, подолання в Україні тотальної корупції. Вкрай важливі для нашого суспільства є питання створення нових робочих місць, розвиток вітчизняного виробництва, що стане запорукою суттєвого збільшення відрахувань до бюджету, відповідних фондів, сприятиме працевлаштуванню молоді, повернення на батьківщину мільйонів заробітчан.

Але для цього зобов'язання, взяті урядом, мають бути підкріплені відповідними коштами, відображеними в окремому рядку державного бюджету, і відповідними фінансовими зобов'язаннями бізнесу, роботодавців.

Аналогічно роботу слід провести з регіональними угодами. У них не потрібно повторювати того, що визначено функціями відповідних структур ОДА,

не вносити різні програми, які ОДА розробляють і реалізують. У регіональних угодах мають міститися зобов'язання влади і роботодавців, найбільш загальні для регіону. Мають бути визначені три-чотири проблеми, їх економічно обґрунтоване вирішення і місце в обласному бюджеті. Такий підхід до угод принесе суспільству користь, і люди це відчують.

Щоб найвищий профспілковий орган якомога ефективніше впливав на вирішення питань, що належать до сфери діяльності профспілок, йому також потрібно реформуватись із урахуванням нинішньої суспільно-політичної ситуації в країні. З цього приводу пропонуємо наступне.

По-перше, створити в апараті ради ФПУ потужний центр аналізу економічних процесів і тенденцій, які продукуються урядом, Президентом, Верховною Радою України. Одержавши об'єктивні дані, вже на етапі прийняття законів та рішень можна буде максимально впливати на їхню соціальну спрямованість. **По-друге**, підібний аналітичний центр має працювати в правовій сфері і запобігати ухваленню неприйнятних для суспільства законів. **По-третє**, він має відстежувати, які тенденції відбуваються в гуманітарній сфері суспільства, як задовольняються духовні потреби, як ведеться національно-патріотичне виховання громадян.

Ознайомившись із матеріалами зустрічі профспілкового активу з Прем'єр-міністром України 27 січня цього року, був прикро вражений тим, як Микола Азаров говорив про тінюву економіку. Це був вияв такого собі жалю... На завершення він констатував: «Ситуацію в країні ускладнює великий відсоток тінювої економіки». Поставив Микола Азаров риторичне запитання про вивіз великих обсягів капіталу з України в так звані «офшори». Сам же і відповів: «Щоб цьому запобігти, необхідно змінити умови оподаткування». Вкотре постає логічне запитання: чому уряд, Президент і Верховна Рада України не виводять економіку з тіні, не змінюють умов оподаткування? І чому профспілкам із цього приводу не висловити своєї позиції? Адже за цим приховані великі гроші, яких так не вистачає уряду.

Твердо переконаний, що профспілки не мають права залишатися осторонь гострого для українців питання щодо вибору цивілізаційного напрямку свого розвитку. Мені, звісно, закидатимуть, що це питання політичного спрямування, а профспілки політику не займаються. Але йдеться не просто про політику, а й про життя і розвиток української нації в сім'ї європейських народів.

Переконаний, що в цій статті багато хто знайде відповіді на гострі питання нашого життя. Не претендуючи на істину останньої інстанції, запрошую вас, колеги, до конструктивного діалогу на сторінках газети.

МИРОН ІВАНКІВ,
ЧЛЕН РАДИ ФПУ,
ГОЛОВА ЛЬВІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ

НОВОВВЕДЕННЯ

ПРАВОВІ ДІАЛОГИ В ДІІ

Понад три години завідувач відділу із соціально-економічного захисту і зарплати та правовий інспектор праці Львівської обласної профспілки освіти і науки Мар'ян Калин і Мирон Малярчин вели правові діалоги з керівниками та головами первинних профорганізацій Трускавця. Зустріч виявилася плідною: спілчани з великою зацікавленістю поставилися до обговорюваних питань, з якими стикаються у повсякденній роботі.

Ідею такої зустрічі з профспілковими адвокатами запропонували власне трускавчани. Так, профактив міста подав

чимало питань стосовно оплати праці, звільнення і прийому на роботу, атестації вчителів і керівників освітніх установ, оформлення відпусток. Будинок школяра, в якому відбувалася зустріч і де розташований кабінет профлідера, асоціюється в місті з будинком профспілки, де щодня можна дістати консультацію або в режимі електронного зв'язку проконсультуватися з юридичною службою облпрофорганізації. Це, як кажуть спілчани, дієвий чинник мотивації профспілкового членства.

ОЛЬГА ЛОБАРЧУК,
М. Львів

СОЦПІДТРИМКА

СПІЛЬНА ТУРБОТА ПРО ВЕТЕРАНІВ

Одним з основних напрямів роботи Федерації профспілок України вважається питання соціального захисту осіб похилого віку: ветеранів війни, праці та інших категорій пенсіонерів. Для вирішення цих питань ФПУ тісно співпрацює з радою Організації ветеранів України.

Так, на спільних засіданнях обговорюються питання соціального захисту ветеранів, перспективи його розвитку, а також виробляються пропозиції до державних органів щодо вирішення найгостріших проблем у цій сфері. Представники ФПУ входять до складу робочих органів ради, беруть участь у семінарах, дискусіях, конференціях, круглих столах, які проводить громадські ветеранські організації. У свою чергу, пенсіонери – активні учасники заходів та акцій, які проводить Федерація профспілок.

Представники ФПУ і ради є членами правління Пенсійного фонду України та Громадської ради при ПФУ, відтак спільними зусиллями обстоюють права громадян на належне пенсійне забезпечення.

Триває тісна співпраця ФПУ та ради у питаннях законодавчого врегулювання проблем соціального захисту ветеранів війни, праці та інших категорій. Зокрема, проводяться експертизи за проєктів законодавчих актів і подання відповідні пропозиції для обговорення у Верховній Раді України.

Питання соціального захисту пенсіонерів передбачені в Генеральній угоді. Зокрема, під час укладання галузевих, регіональних угод і коледжо-

ворів рекомендується включати відповідні зобов'язання щодо соціального захисту ветеранів праці та осіб літнього віку.

На регіональному рівні діють програми «Турбота», «Ветеран» та ін., які забезпечують додаткові форми та види соціального захисту ветеранів, зокрема, виділення грошової допомоги, допомога у розв'язанні побутових проблем, забезпечення пільг і переваг під час отримання певних соціалістичних тощо.

За ініціативи первинних профорганізацій відповідні норми передбачені у колективних угодах та інших документах. Окрім того, первинки за участю ветеранських осередків проводять загальні заходи з нагоди свят, інших урочистостей. Після виходу на пенсію профспілковці перебувають на профобліку у первинках і беруть активну участь у їх діяльності.

Профспілки України налаштовані на ефективну співпрацю з ветеранськими організаціями для забезпечення соціальних прав громадян на належному рівні.

НАТАЛІЯ ЧОРНИЙЧУК,
ГОЛОВНИЙ СПЕЦІАЛІСТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
ДЕПАРТАМЕНТУ
АПАРАТУ ФПУ

ПРОФСПІЛКА ДОПОМОГЛА

За допомогою профспілки В. Пороннику вдалося повною мірою обстоювати свої трудові права, при цьому впродовж трирічних судових баталій він не заплатив жодної копійки за правову допомогу.

ВІДНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНИХ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКА

Під час звільнення з роботи в серпні 2008 року акумуляторники В. Пороннику ВАТ «Управління механізації та автотранспорту» (м. Вінниця) роботодавць відмовив у виплаті компенсації за невикористані щорічні відпустки за період з 2001 по 2008 рік. У зв'язку з цим він звернувся до адвоката, заплативши чималу суму грошей за правову допомогу, який підготував позов до підприємства про стягнення невикористаної щорічної відпустки в сумі 3131,86 гривні і моральної шкоди в розмірі 3 тис. гривень.

Рішенням Замостянського районного суду м. Вінниці від 19.11.2008 позов було задоволено частково і стягнуто на користь позивача вищезгадану суму як компенсацію за невикористані щорічні відпустки.

Відповідач ВАТ «Управління механізації та автотранспорту», затягнувши час та ухилившись від сплати призначених судом коштів, подав апеляційну скаргу, зазначивши, що рішення суду

першої інстанції підлягає скасуванню, оскільки не розглянуто всі позовні вимоги, а саме – вимогу про моральну шкоду.

За таких обставин Апеляційний суд Вінницької області ухвалою від 12.02.2009 скасував рішення суду першої інстанції, а справу передав на новий розгляд до цього ж суду в іншому складі.

Утративши довіру до адвоката, В. Поронник звернувся за допомогою до обласного територіального об'єднання профспілок. Голова Федерації профспілок Вінницької області В. Паращук доручив профспілковому юристу В. Коробчинському надати безплатну правову допомогу та представляти його інтереси в суді відповідно до статті 19 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

Під час нового розгляду справи за наполяганням адвоката було збільшено позовні вимоги, зокрема щодо стягнення середнього заробітку за весь час затримки розрахунку під час звільнення.

Рішенням Замостянського районного суду

м. Вінниці від 15.09.2009, залишеним без змін ухвалою Апеляційного суду Вінницької області від 11.03.2010, позов задоволено частково, стягнуто на користь працівника 3131,86 гривні як компенсацію за невикористані щорічні відпустки, позовні вимоги в частині стягнення середнього заробітку за час затримки здійснення розрахунку під час звільнення.

Відповідач подавав апеляційну і касаційну скарги.

Ухвалами Апеляційного суду Вінницької області від 15.08.2011 та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28.11.2011 рішення Замостянського районного суду м. Вінниці від 13.05.2011 залишено без змін.

На цей час компенсацію за всі невикористані щорічні відпустки в сумі 3131,86 гривні підприємство виплатило, а рішення суду про стягнення середнього заробітку перебуває на примусовому виконанні в державній виконавчій службі, яка гарантує стягнення цих сум до кінця березня 2012 року.

Рішенням Замостянського районного суду м. Вінниці від 13.05.2011 позов задоволено, стягнуто з ВАТ «Управління механізації та автотранспорту» майже 42 тис. гривень середнього заробітку за час затримки здійснення розрахунку під час звільнення.

Відповідач подавав апеляційну і касаційну скарги.

Ухвалами Апеляційного суду Вінницької області від 15.08.2011 та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28.11.2011 рішення Замостянського районного суду м. Вінниці від 13.05.2011 залишено без змін.

На цей час компенсацію за всі невикористані щорічні відпустки в сумі 3131,86 гривні підприємство виплатило, а рішення суду про стягнення середнього заробітку перебуває на примусовому виконанні в державній виконавчій службі, яка гарантує стягнення цих сум до кінця березня 2012 року.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ДЛЯ ЕНЕРГЕТИКІВ

Нещодавно відбулося пленарне засідання обласної ради профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості, на якій профспілкові активісти проаналізували свою роботу за минулий рік.

Зазначалося, що на підприємствах галузі була чітко організована коледжівна робота. Профспілкам вдалося обстоювати інтереси найманих працівників. Рівень середньої заробітної плати на Бурштинській і Калуській ТЕЦ відповідає рівню пер-

шої п'ятірки електростанцій України і становить близько 5 тис. грн. За договором купівлі ПАТ «Західенерго» профспілки погодили соціальний пакет, яким передбачається утримання в післяприватизаційний період об'єктів соціально-культурного призначення та забезпечення соціальних гарантій для енергетиків.

Велика увага приділяється оздоровленню працівників і членів їхніх родин. 2011 року оздоровлено 500 дитячих оздоровчих путівок.

Таку ж кількість працівників без відриву від виробництва було оздоровлено в санаторії-профілакторії «Сокиль», а на базі відпочинку Бурштинської ТЕС «Легенда» мали змогу поліпшити своє здоров'я 1100 працівників.

З-поміж інших на засіданні обласної галузевої ради обговорювалася проблема щодо посилення мотивації профспілкового членства. Була висловлена пропозиція, аби Федерація профспілок України ініціювала внесення поправки до від-

повідного закону України щодо поширення положень колективних договорів лише на членів профспілки. На засіданні також були визначені основні напрями роботи щодо подальшого розвитку профспілкового руху, серед яких, зокрема, активне залучення молоді до роботи в профспілках, поліпшення навчання профспілкового активу тощо.

СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК,
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ.

Яка ж тут ковбаса із м'яса?

Купуючи продукти, слід уважно читати етикетки, особливо те, що написано дрібним шрифтом

ЗАРУЧНИКИ ПРОДУКТ

РАЙСА ЧИРВА,
«ГВ»

Б'Є РЕКОРДИ КОВБАСА

Експерти шоковані: 15 тисяч стандартів на продукти харчування, що діють в Україні ще з часів СРСР, не те що не відповідають, навіть не наближені до міжнародних вимог. 11 тисяч нових технічних умов відкривають виробникам зелену вулицю для маніпуляцій інгредієнтами та зниження собівартості продукції. Їм байдуже, до яких наслідків це може призвести. Відтак якість продуктів харчування перетнула критичну межу. Чи не щодня у ЗМІ з'являються повідомлення про масові отруєння чи то м'ясними, чи молочними продуктами, а також овочами та фруктами. Неякісна, сфальсифікована продукція на полицях крамниць – реальні нинішньої продовольчої політики, у якій кожен із нас почувається заручником.

Найсвіжіша інформація для тих, хто любить смакувати ковбасою. В Україні

Скажи мені, що ти їси, і я скажу, на що ти захворієш. Ця напівжартівлива приказка може стати лейтмотивом життя українців у наступні роки. Адже якість харчових продуктів невинно погіршується. А контролювати цей процес – нікому.

близько 97% (!) ковбасних виробів містять синтетичні речовини й різноманітні барвники. Про це широкому загалу повідомив начальник управління ринкового нагляду Державної споживчої інспекції Сергій Кияниченко. Чи є у таких виробках м'ясо, чиновник і сам невпевнений. А от член президії Українського товариства онкологів Вілен Степула ризикнув розкрити секрети начинки деяких ковбасних виробів. Для тих, хто купує сосиски, сардельки, шпикачки, варену ковбасу, це буде неприємним відкриттям. Вони ж бо думають, що споживають м'ясні вироби.

Так-от: сосиски складаються зі 45% емульсії, 25% соєвого білка, 15% пташиного м'яса, 5% борошна, крохмалю, 5% смакових добавок, 7% м'ясного матеріалу. У сардельках – варіація на тему «м'ясного продукту» така: 35% емульсії, 30% соєвого білка, 15% м'ясного матеріалу, 10% пташиного м'яса, 5% борошна, крохмалю, 5% смакових добавок. Практично

те ж саме і в рецептурі шпикачок, тільки вони ще здобрені нутряним і некондиційним підшкірним салом і смаковими добавками.

Експерт розшифрує завуальоване поняття «емульсії». Це не що інше, як субпродукти, відходи м'ясного виробництва, інші «здобутки» безвідходних технологій, щось на кшталт «ріжок і ратичок». Їх розмілюють та уварюють до густоти каші. Присмачують речовинами, що сприяють загущенню виробу, додають барвники, консерванти. І ковбасний виріб з'являється на прилавках крамниць. До того ж із цінниками, де вартість виробу перевищує вартість м'яса.

Близько 90%
яловичини

та 40% свинини й м'яса птиці, що завозяться в Україну, – низькосортна продукція.

Практично всі м'ясокомбінати, причому не тільки середні, а й провідні, майже на законних підставах використовують під час виробництва ковбасою та інші «замінники м'яса». Реальна рецептура – за сімома замками. Виробники посилаються на комерційну таємницю, яку вони свято оберігають від конкурентів. А насправді – від споживача. Так само, як і втаємничують, які реальні надприбутки приносить їм «соєвий бізнес». Один кілограм сої здатен вбирати в себе 5-6 літрів води. Вона дешева, а виготовлену в такий спосіб ковбасу можна легко продати за ціною «м'ясної».

Експерти стверджують, що виробники «грудьми встають» проти запровадження нових поліпшених стандартів щодо виробництва ковбас. І навіть обзивають норми, які пропонувалися, драконівськими й неприйнятними. Бо не можуть збагнути, з якого дива ковбаса вищого ґатунку на 100% має складатися з м'яса, першого сорту – на 70%, другого – на 60%. Знаєте, чим пояснити своє обурення? Інтересами споживачів. Мовляв, вони не готові до такої рецептури. Їм до вподоби традиційний смак ковбаси. Себто, крохмально-соєвий. Думку самих споживачів, як завжди, проігнорували.

Маємо Закон України «Про безпечність та якість харчових продуктів», який чітко визначає, що м'ясо –

це всі істотні частини тварини. Виробники прочитали цей закон по-своєму. Виявили трохи кмітливості й перетворили на «м'ясо» шкіру та кістки. І навіть завбачили користь від такого винаходу, бо на такий харч, кажуть, мухи бояться сідати.

ПИЙТЕ, ДІТКИ, МОЛОКО ЧИ ПРОДУКТ МОЛОЧНИЙ?

Нині натуральне молоко в Україні, як кажуть, вдень із вогнем не знайти. Навіть домашнє, з-під корівчини, бабусі на ринках

навчилися обробляти «за технологією»: щоб не скисло, доки до міста довезуть, щоб зверху плівочка жовтіла на зразок вершків. А у крамничих з-поміж розмаїття пляшок і пакетів знайти натуральне молоко не вдається. Переважно – молочний продукт.

Експерти кажуть, що молочний продукт замість молока – це вже не настільки корисний продукт. І радять тим, хто хоче знайти натуральну молочну продукцію, уважно читати етикетки. Якщо на них не зазначено вміст рослинних жирів, продукт, ймовірно, натуральний. Це в тому випадку, коли виробники

ЦИТАТНИК

ІВАН БІСЮК,
голова Державної
ветфітослужби:

– Беручи за приклад держави Євроосоюзу, Держветфітослужба України в повному обсязі зможе контролювати якість і безпечність продуктів харчування: від внесення добрив у ґрунт до переробки рослинницької та тваринницької сировини, контролюючи логістичні ланцюжки та реалізацію по всій території держави.

ВЛАДИСЛАВА ХИЖНЯК,
заступник начальника
Головного управління з
питань захисту прав
споживачів КДМА:

– В Україні дуже багато неякісної, сфальсифікованої продукції. Але через відсутність бюджетного фінансування нашої організації упродовж останніх трьох-чотирьох років контроль за якістю та безпечністю продуктів харчування не проводиться.

МОЛОЧНИЙ ФАЛЬСИФІКАТ

Науковці кажуть, що на українському ринку течуть уже не струмочки, а річки фальсифікованого молока. У молочних продуктах, як правило, виявляють силу-силенну жирів рослинного походження. Фахівці обурюються, що екзотичні олії – пальмову, кокосову – знаходять навіть у вершковому морозиві, згущеному молоці, вершках. Окремі зразки такої продукції практично повністю складаються з такої сировини. Вміст олії, невідомо звідки завезеної, сягає 95 відсотків. Автори такої продукції намагаються запевнити споживачів, що ці добавки надають оригінального смаку традиційним продуктам. І не хочуть чесно зізнатися, що про смаки та вподобання покупців ніхто насправді не дбає. Бо лише одна банка згущеного молока приносить фальсифікаторам 1,5–2 гривні прихованого прибутку.

Пийте, діти, «молоко», а чи будете здорові?

«Кота не обдурите: це не сосиска, це якийсь поліетилен фарширований!»

ДВОГО ФАЛЬСИФІКАТУ

більш-менш чесно афішують свою продукцію. Відтак треба добре орієнтуватися, де сир, а де сирний продукт, де сметана, а де кисломолочний, точніше молочно-рослинний продукт під маркою сметани.

Але як розтлумачити споживачам, що є, виявляється, норма закону, що дозволяє вважати молочними продукти, в яких «молочна сировина становить не менше 50% загального складу сировини»? А якщо так, то тоді треба чесно змінити напис на упаковці «молоко» на «молочний напій». Виробники в один голос заявляють, що цього робити не слід. Мовляв, такий продукт точно ніхто не купить. Лукавлять панове виробники. Дуже їм не хочеться, щоб таке, з дозволу сказати, молоко продавали за ціною «молочного сурогату», вдвічі чи втричі дешевше.

Виробники стверджують, що молоко в Україні тестують більш як сотнею методів. Але ніхто й ніколи не промовився, що до складу молока додають антибіотики для подовження терміну зберігання. Експерти стверджують, що таке молоко взагалі ніколи не стане кисляком. Після десяти чи дванадцяти днів воно перетвориться на в'язку огидну масу, яка навіть для млинців не згодиться. Левоміцетин зробіть свою справу.

Але ж на етикетках – ні слова про консерванти, бо під час виробництва традиційних молочних продук-

тів «заборонено використовувати жири й білки немолочного походження, так само як і стабілізатори та емульгатори». Виробники на це не вважають і не шкодують ні левоміцетину, ні безойної кислоти. Лабораторні дослідження показали, що у багатьох зразках уміст зазначених вище консервантів перевищує допустимі норми вдесятеро.

От і виходить, що на першому плані – бізнес і нічого, крім прибутків. Здоров'я споживачів – справа самих споживачів.

ПРОТИДІЯ СМІТТЄВІЙ ІЖИ

Цікаво, що Україна першою із країн колишнього СРСР ухвалила закони про захист прав споживачів. Передбачалося, що такий захист посилиться в Україні і згодом сягне європейського рівня. Проте, за сло-

Усього **1%**
загальної кількості підприємств,

що працюють в Україні, впроваджують систему управління безпеки продукції. Нині з-поміж 12 тис. компаній таких лише 120 (за даними Міжнародної фінансової корпорації).

КОМЕНТАР

“

Нині профспілки не мають прямого стосунку до контролю за якістю продуктів. Я вважаю, що аби ми могли купувати якісні корисні продукти, контроль має здійснюватися на всіх рівнях: від надходження сировини до реалізації продукції. Але про який контроль йдеться, якщо в Держспоживінспекції не має навіть інструкції щодо оформлення протоколу про адміністративне порушення? 2011 року було внесено зміни про проведення контролю за якістю продукції, а саме: ліквідовано держнагляд, а контроль за якістю продуктів покладено на ветеринарну службу. Відтак за Держспоживінспекцією залишилися лише контроль за дотриманням законодавства та рекламою. На мою думку, недосконалість законодавства є однією з головних причин реалізації неякісної продукції. Профспілки беруть активну участь у законотворчій роботі, проводять експертизу законопроектів та інших нормативно-правових актів, вносять пропозиції стосовно питань якості продукції та захисту прав споживачів. Окрім того, не слід забувати, що люди часто купують продукцію низької якості через те, що вона дешева, а на якісну в них просто не вистачає грошей. Тому профспілки постійно виступають за підвищення зарплати працівників і поліпшення добробуту людей загалом.

ОЛЕНА БИШЕВА,
ЕКСПЕРТ ФПУ

вами експертів, поправки до законів і нормативно-правових актів, які регулюють захист прав споживачів, прийняті після 2005 року, відсунули інтереси споживачів на другий план.

«У нас створюються умови для бізнесу, а не думають про здоров'я людей», – стверджує Владислав Єрмаков, секретар Громадської ради при Держспоживстандарті України. – За останні п'ять-шість років у сфері захисту прав споживачів практично нічого не

змінилося. І якість товарів тільки погіршується». Переважна більшість фахівців погоджується, що ситуація на споживчому ринку критична. Адже якість продуктів харчування значною мірою позначається на показниках смертності, а у цьому питанні Україна – на першому місці.

Дехто закликає не драматизувати ситуацію, посилаючись на те, що товари продуктів харчування у всьому світі. І навіть наводять приклади планетарного масштабу. Скажімо, фатально закін-

чилася історія з відправкою до України замороженого м'яса, напшигованого антибіотиками та фарбниками: німецький підприємець-мільйонер наклав на себе руки. А в Китаї, приміром, навіть стратили двох підприємців, із вини яких тисячі дітей отруїлися неякісними молочними продуктами, а шестеро немовлят – загинули.

Наших виробників така кара оминула. Вони, як правило, за свої порушення відбуваються легкими, майже мізерними штрафами.

ми, які на їхніх прибутках від фальсифікату не надто й позначаються.

І ось знову заговорили про нагальну потребу радикально змінювати систему контролю за харчовими продуктами. Це означає, що Україна – на порозі чергової реформи. Її автори одні із ключових моментів називають створення єдиного органу за контролю за безпекою харчових продуктів. Бо раніше якість і безпечність продуктів харчування контролювала армія солідних держструктур, але результат – плачевний. Нова інстанція створюватиметься на базі ветеринарної та фітосанітарної служб.

Однак деякі учасники ринку побоюються нового органу, який об'єднає функції декількох служб. «З одного боку, це начебто має на меті знизити рівень корупції. Адже доводилося окремо платити і ветеринарам, і фітосанітарній службі, і вірусологам. За будь-який дозвільний папірець, – бідкається приватний підприємець Ірина Осауленко. – З іншого боку, хто знає, скільки грошей вони захочуть, якщо будуть представляти єдину, монополну установу...»

Пересічним споживачам залишається тільки сподіватися, що єдина інспекція контролю перейматиметься, нарешті, їхніми проблемами. Бо, крім інших, у них є одна невирішена: як зробити, аби похід до крамниці перестав бути гонкою на виживання?

ТЕРНОПІЛЬЩИНА

ЗУСТРІЧ ІЗ ПРОФАКТИВОМ

Нещодавно відбулися збори профспілкового активу району, в яких взяли участь близько 30 голів районних та первинних організацій різних галузей бюджетної і виробничої сфер.

Учасники зібрання провели активний діалог із питань профспілкової роботи. Зокрема, жваве обговорення розгорнулося навколо питання «Сучасний профспілковий рух в Україні та області: стан, проблеми, перспективи розвитку». На ньому акцентували увагу в своїх виступах голова обласної ради профспілок А. Присяжний, голова районної міжгалузевої координаційної ради профспілок та районної організації профспілки працівників освіти і науки С. Ракочий, голова обласної профспілкової організації працівників державних установ С. Стефанішин і голова обласної організації профспілки працівників соціальної сфери Р. Яцишак. Долучилася до розмови й голова районної організації

профспілки працівників культури Л. Бик. Зокрема, вона зауважила, що працівники культури змушені працювати в режимі неповної зайнятості, відстоювати свої позиції щодо фінансування потреб галузі під час формування місцевих, обласних бюджетів. Учасники зборів прийняли звернення до Президента, Кабінету Міністрів та Верховної Ради України, керівництва області про неприпустимість порушення прав громадян. Профспілки Тернопільського району заявили про свою готовність вдатися до рішучих дій на захист конституційних прав – акції протесту.

ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОБЛПРОФРАДИ

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

ПРОФСПІЛКИ СТУРБОВАНІ СКОРОЧЕННЯМ

Питання відновлення обсягів бурових робіт у ПАТ «Укрнафта», які щороку скорочуються, непокоїть працівників вітчизняного нафтогазовидобутку вже протягом кількох років.

Неминучість зниження видобутку нафти та газу турбує і галузеві профспілки. У 2006–2010 роках обсяги видобутку газу ПАТ «Укрнафта» знизилися на 26,6%, нафти і газового конденсату – на 22,1%. 2011 рік поставив у цьому плані сумний рекорд. Станом на 01.01.2012 ПАТ «Укрнафта» видобуло лише 81% планових обсягів газу та 85,7% нафти за газовим конденсатом. За останні шість років експлуатаційне буріння скорочено більш ніж учетверо, а 2011 року зменшення обсягів бурових робіт порівняно з 2010-м становило 31%. За дорученням Кабінету Міністрів України лист-звернення профспілок до Прем'єр-міністра України розсилали в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України і Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України». І зробили висновок: «До суттєвого скорочення обсягів видобутку нафти, газового конденсату та газу призвела не-ефективна виробнича діяльність ПАТ «Укрнафта». Також було зазначено, що скорочення обсягів буріння і видобутку нафти та газу може мати негативні соціально-економічні наслідки в семи областях України, де здійснюється виробнича діяльність підприємства. Як зазначив голова Івано-Франківської обласної ради профспілки працівників нафтової і газової промисловості Святослав Остап'юк, усупереч усім рекламним обіцянкам про нарощування обсягів буріння в 2012 році, ПАТ «Укрнафта» в посиленому режимі готує розгорнуті пропозиції щодо скорочення 6,9% персоналу, а це кожен 14–15-й працівник. Кращі спеціалісти залишають державну компанію, шукаючи роботи в приватних...

Актуальність такої співпраці (а подібну угоду підписано в Україні вперше) важко переоцінити. Відомо, що на селі ситуація нині дуже неоднозначна. З одного боку, не може не втішатися, що вітчизняний АПК із виробництва, зокрема, зернових, соянишнику, яєць посів провідні позиції в світі. Але водночас триває скорочення чисельності зайнятих у сільськогосподарському виробництві, зарплата аграріїв істотно відстає навіть від се-

СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

Ось уже кілька років напружену боротьбу за збереження унікального виробництва і вирішення соціальних проблем колективу веде профспілковий комітет ДНВП «Цирконій», розташованого в м. Дніпродзержинську Дніпропетровської області.

БОРОТЬБА ЗА ВИЖИВАННЯ

ПРОФКОМ «ЦИРКОНІЮ» ЗНОВУ Б'Є НА СПОЛОХ

Таких підприємств в Свразії всього три. ДНВП випускає металевий цирконій для потреб ядерної енергетики. Існує навіть урядова програма технічного переоснащення цього унікального виробництва, але вона не виконується. Більш того, постійно зривається фінансування навіть його поточної діяльності, що призводить до скорочення виробництва й зменшення кількості зайнятих, зростання боргів із зарплати.

«Цирконій» напевно б чекала сумна доля інших дніпродзержинських підприємств, закритих і порізаних на металобрухт, якби не принципова позиція профспілкового комітету (він входить до «Атомпрофспілки», але за угодою перебуває на обслуговуванні Дніпропетровського обкому профспілки машинобудівників).

Восени минулого року після масових акцій протесту і звернень профкомом в усі інстанції – Кабінет Міністрів України, Раду

національної безпеки та оборони, Міністерство енергетики та вугільної промисловості, до народних депутатів, Федерації профспілок України тощо ситуація почала дещо виправлятися, в тому числі стосовно погашення боргів із зарплати. Та в кінці року фінансування підприємства знову припинилося, його навіть відключили від газопостачання.

Профком підприємства, очолюваний енергійним та наполегливим лідером Василем Кисильовим, знову забив на сполох. Профспілковий комітет не погодився із запропонованим адміністрацією підприємства графіком погашення зарплатної заборгованості, а запропонував свій варіант. Наполягав він також на зустрічі із галузевим міністром Ю. Бойком, проте відомство всіляко відхрещувалося від вирішення питань щодо фінансування «Цирконію».

Після звернень атомників втрутилася в ситуацію Федерація профспілок України, голова якої

Ю. Кулик запропонував міністрові Ю. Бойку провести спеціальну нараду щодо ситуації навколо підприємства. Надійшли також нові звернення профкомом в усі інстанції – як у Києві, так і на місцях.

І така наполегливість принесла результати. Кабінет Міністрів наприкінці 2011 року відновив фінансування підприємства за державною цільовою програмою «Ядерне паливо», і воно нарешті почало працювати. Завдяки цьому до кінця грудня було повністю погашено й усі борги із зарплати.

На початку року колектив підприємства заслухав звіт про минулорічне виконання колективного договору. Було укладено нову «малу конституцію підприємства» на поточний рік. Віддаючи належне своєму ініціативному профлідерові, на звітновибірній конференції атомники нещодавно знову обрали Василя Кисильова головою профкому.

А що ж сьогодні відбувається на «Цирконії»? «Спокій нам лише сниться», – зауважує Василь Кисильов. За словами голови профкому, навколо підприємства знову розпочато незрозумілу «гру». Воно знову залишилося без державної підтримки. З незрозумілих причин у держбюджеті-2012 не було передбачено фінансування «Цирконію». Як наслідок, одразу ж виникли значні борги за електроенергію, несвоєчасно виплачується заробітна плата... Отак у нас піклуються про вітчизняного виробника, про унікальне підприємство. Наче хтось навмисно прагне його знищити (скільки маємо таких підприємств!), щоб потім витратити мільйони на закупівлю необхідної продукції за кордоном...

Профком знову забив тривогу. Направлено численні звернення до галузевого міністерства, концерну «Ядерне паливо», ЦК «Атомпрофспілки». Днями на підприємстві чекають на візит представника згаданого вище концерну.

Нещодавно було підписано угоду про співпрацю і соціальне партнерство між Дніпропетровським обласним відділенням Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад і обласною профспілковою організацією працівників АПК.

В ІНТЕРЕСАХ СЕЛЯН...

ПОСИЛЮЄТЬСЯ СПІВПРАЦЯ ПРОФСПІЛКИ АГРАРІЇВ ТА АСОЦІАЦІЇ СІЛЬСЬКИХ І СЕЛИЩНИХ РАД

редньої в країні, занепадає соціальна сфера. Усі ці проблеми не можуть не турбувати сільську громаду та галузеву профспілку. Тому в згаданій вищегоді, крім сприяння розвитку сільгоспвиробництва, в тому числі тваринництва, переробної галузі, передбачається і взаємодія в сфері забезпечення ефективного використання трудових ресурсів, розвитку соціальної інфраструктури, захисту інтересів селян під час здій-

снення земельної реформи. Дуже важливими є й положення угоди щодо подальшого розвитку соціального партнерства галузевої профспілки та асоціації сільських і селищних рад. Остання, зокрема, зобов'язується сприяти розширенню профспілкового руху на селі шляхом створення нових порфоганізацій і забезпечення належних умов для їх діяльності. Зі свого боку, профспілка через свої первинні ланки

братиме участь у діяльності органів місцевої влади, розвитку самоврядування задля посилення соціальної захисту селян. Питання посилення взаємодії профспілки працівників АПК і асоціації сільських та селищних рад обговорюється нині й на всеукраїнському рівні.

ВІКТОР КОВРИГА

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПІЧ, «ПВ»

15 березня традиційно відзначається Всесвітній день прав споживача, який є святом солідарності споживачів та споживчих організацій в усьому світі. Цьогоріч до урочистостей з нагоди свята приєдналися, зокрема, віце-прем'єр-міністр України Сергій Тігіпко, заступник керівника Апарату Верховної Ради України Володимир Ялович, заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України – керівник апарату Володимир Павленко, голова Держспоживінспекції України Сергій Орехов, голова Громадської ради при Держспоживінспекції України Анатолій Кубраченко та ін.

У рамках святкування було представлено зразки харчової продукції вітчизняних виробників, які взяли участь у патріотичній акції «З турботою про українське», тим самим засвідчивши прозорість своєї роботи та якість виробленої продукції

ПРАВА СПОЖИВАЧІВ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Саме в цей день ще 1962 року було проголошено чотири основних права споживача: право на безпеку, право бути інформованим, право вибору, право бути почутим. Нині цей перелік дещо розширився, його доповнили права на компенсацію, споживчу освіту, задоволення базових потреб та здорове довкілля. Проте, як і раніше, перші з вищезгаданих прав лишаються провідними.

Україна першою серед країн СНД ще 1991 року прийняла Закон «Про захист прав споживачів», який отримав високу оцінку з боку європейської спільноти. За роки незалежності в країні сформована і діє система захисту прав споживачів на державному та регіональному рівнях, визначені пріоритетні напрями споживчої політики, розвивається громадський рух споживачів, здійснюються заходи щодо захисту внутрішнього ринку від небезпечних, неякісних та фальсифікованих товарів.

Під час урочистих заходів Сергій Орехов зазначив, що захист прав споживачів – одна з найактуальніших соціально-економічних проблем для всіх країн світу. І саме тому їй приділяється велика увага на міжнародному рівні. «Нам усім варто усвідомити, що

політику в сфері захисту споживачів мають право диктувати виключно самі споживачі», – зауважив він.

Також Сергій Орехов підкреслив, що для ефективної реалізації державної політики в сфері захисту прав споживачів Президент України Віктор Янукович доручив Держспоживінспекції запровадити таку систему, за якої кожен громадянин країни, незалежно від місця його проживання та перебування, міг би скористатися своїми правами та захистити власні інтереси. Саме на досягнення цієї мети спрямована Програма Президента «Україна для людей». Відповідні завдання для підвищення рівня добробуту громадян висуває перед Держспоживінспекцією і уряд країни.

Від імені глави уряду Миколи Азарова привітання з Всесвітнім днем прав

36,5%

найпоширеніших юридичних проблем,

з якими стикаються українці, стосуються порушення їх прав як споживачів.

НЕВТІШНА СТАТИСТИКА

Попри гарні слова й обіцянки, варто звернути увагу на сумні цифри, надані Державною інспекцією України з питань захисту прав споживачів. Не надто втішає і начебто позитивна динаміка зменшення забракованої та знятої з реалізації перевіреної продукції: у 2010 році – 36%, у 2011-му – 30%! Цифра, звичайно, зменшилась, та тільки уявіть, що 30% перевіреної продукції – це небезпечні, неякісні, фальсифіковані або контрафактні товари, що потрапили на споживчий ринок! Протягом 2011 року було перевірено понад 3563 т продовольчих товарів, з яких 1263 (35%) через різні причини було забраковано і знято з реалізації. Серед найпоширеніших порушень – відсутність супровідних документів щодо якості та безпеки, відсутність інформації про товар, невідповідність вимогам нормативних документів, вичерпаний термін придатності. Перевірка споживчого ринку непродовольчих товарів також не принесла втішних результатів. Так, територіальними управліннями в справах захисту прав споживачів протягом 2011 року було перевірено 3,8 млн ум. од. непродовольчих товарів, з них забраковано і знято з реалізації 2,5 млн ум. од., що становить 65%(!) перевіреної кількості.

споживача виголосив віце-прем'єр-міністр України Сергій Тігіпко. У ньому, зокрема, йшлося про те, що уряд робитиме все необхідне для проведення струк-

турних перебудов в економіці, сприяння розвитку підприємництва, збільшення обсягів якісної конкурентоспроможної вітчизняної продукції.

У вітання Голови Федерації профспілок України Юрія Кулика, озвученому Анатолієм Кубраченком, зазначалося, що профспілки підтримують діяльність

“
Спільними зусиллями ми зможемо забезпечити ефективний захист законних прав та інтересів наших співвітчизників – виробників і споживачів товарів та послуг, підвищення життєвого рівня громадян України.

Юрій Кулик,
Голова ФПУ

Держспоживінспекції, спрямовану на захист людей від недоброякісних продукцій та послуг, реалізацію їх права на гідне життя. Юрій Кулик впевнений, що патріотична акція «З турботою про українське», яка проводиться сьогодні, дасть змогу українцям отримати достовірну інформацію про якість та безпеку товарів на споживчому ринку країни і сприятиме створенню належних умов для розвитку вітчизняного виробництва.

Під час урочистостей відбулася церемонія нагородження працівників системи Держспоживінспекції України. Серед нагороджених був і голова Центральної ради профспілки машинобудівників та приладобудівників України, голова Громадської ради при Держспоживінспекції Анатолій Кубраченко, якого відзначено Почесною грамотою Верховної Ради України.

АННА РЕПІЧ, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

СОЦЗАХИСТ

ДОПОМОГА
МАЙБУТНІЙ МАТЕРІ

Моя донька погодилась на навчання від районної служби зайнятості, потім дізналася, що вагітна. Що робити в такому випадку?

Максим ЧЕРКАШЕНКО,
м. Гусятин,
Хмельницька обл.

До початку періоду тимчасової непрацездатності в зв'язку з вагітністю та пологами, підтвердженої медичною довідкою, держслужба зайнятості здійснює пошук підходящої роботи для вагітної жінки, направляє за її згодою на профнавчання, перенавчання або підвищення кваліфікації, а також надає інші соціальні послуги, передбачені ст. 7 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

У разі призначення безробітній жінці допомоги по вагітності та пологах (з дня набуття такого права відповідно до меддовідки) виплата допомоги по безробіттю або матеріальної допомоги в період профнавчання, перенавчання, підвищення кваліфікації припиняється. Стаття 1 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» передбачає матеріальне забезпечення громадян у зв'язку з втратою зарплати (доходу) внаслідок тимчасової непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною, дитиною-інвалідом, хворим членом сім'ї), вагітності та пологів, частково компенсацію витрат, пов'язаних зі смертю застрахованої особи або членів її сім'ї, а також надання соціальної допомоги за рахунок бюджету Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. У зв'язку з цим, для отримання допомоги по вагітності і пологах та інформативної щодо порядку її нарахування жінкам необхідно звернутися до органів соціального на-

селення за місцем проживання. Відповідно до п.15 Порядку реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних, значення допомоги в зв'язку з вагітністю та пологами на підставі довідки встановленого зразка, не пізніше дня, що настає після закінчення строку, зазначеного в довідці, письмово повідомляють ЦЗ про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку або продовжити пошук роботи за сприянням держслужби зайнятості. Якщо жінка надала письмову заяву про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку, картка закривається, а жінці видається довідка встановленого зразка для подання в органи соціального страхування населення за місцем проживання для отримання допомоги для догляду за дитиною.

У разі коли жінка, зареєстрована як безробітна, виявила бажання продовжити пошук роботи, держслужба зайнятості надає їй соціальну та матеріальне забезпечення на випадок безробіття відповідно до ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» та «Про зайнятість населення». При цьому ЦЗ письмово повідомляє місцевим органам соціального страхування про те, що жінка перебуває на обліку як безробітна й отримувє допомогу по безробіттю.

ОБРАХУНОК ПЕНСІЇ

Останніми роками працюю за неповним робочим днем, отримую зарплатку менше офіційного мінімального рівня. У 2005–2008 роках працював на сезонних роботах. Як зазначені періоди будуть зараховані до стажу роботи при призначенні пенсії?

Леонід ГАПОНЧУК,
м. Фастів,
Київська обл.

СТРАХОВИЙ СТАЖ І ЧАС РОБОТИ

Відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058), після набрання ним чинності з 01.01.2004 страховий стаж обчислюється за період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачувались мінімальні страхові внески. Мінімальний страховий внесок – це сума коштів, що визначається розрахунком як добуток розміру мінімальної заробітної плати і розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, встановлених законом, на місяць, за який нараховується зарплата.

При цьому страховий стаж обчислюється

в місяцях і за даними, що містяться в системі персоналізованого обліку. Неповний місяць роботи зараховується до стажу як повний місяць за умови, що сума сплачених за цей місяць страхових внесків становить не нижче мінімального страховеску. Якщо сума сплачених страхових внесків є меншою, ніж мінімальний страховесок, цей місяць зараховується до страхового стажу пропорційно сплаченому внеску за встановленою формулою. Разом із тим, законом передбачено, що працівник може здійснити доплату до суми страхових внесків таким чином, щоб загальна сума сплачених коштів за відповідний місяць була не нижчою за мінімальний страховесок. Здійснювати доплату може лише сам працівник, звернувшись до районного управління Пенсійного фонду.

У такому ж порядку до стажу зараховуються періоди тимчасової непрацездатності, щорічні та додаткові оплачувані відпустки, оскільки за ці періоди підприємством сплачуються внески на пенсійне страхування.

Періоди роботи після 01.01.2004 зараховуються до страхового стажу лише в одинарному розмірі, крім випадків, передбачених Законом № 1058. Так, ЗУ «Про підвищення престижності шахтарської праці» були внесені зміни до ст. 24 Закону № 1058, якими передбачено, що за кожний повний рік стажу на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими й особливо важкими умовами праці за Списком № 1 виробництва, робіт, професій, посад і показників, затверджених Кабінетом Міністрів України, зайнятість на яких давала та дає право на пенсію на пільгових

умовах, до страхового стажу додатково зараховується по одному року. Приміром, працівник має 32 роки стажу, з яких 12 років 9 місяців – роботи за Списком № 1. У такому разі його загальний страховий стаж становитиме 44 роки (32+12).

Сезонні роботи в період після 01.01.2004 зараховуються до страхового стажу за їх фактичною тривалістю згідно з даними персоналізованого обліку страхових внесків.

Із 1 січня 2004 року для підприємців – фізичних осіб, які обрали спрощену систему оподаткування, страховий стаж також обчислюється в місяцях на підставі даних системи персоналізованого обліку залежно від суми сплачених внесків.

ВОЛОДИМИР МАКСИМЧУК,
ЗАВДУВАЧ ВІДДІЛУ
ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АПАРАТУ ФПУ

ЗАЙНЯТІСТЬ

РОБОТОДАВЕЦЬ – ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ

Чи може селищна рада виступати роботодавцем з оплачуваних громадських робіт, зокрема упорядження пам'ятників загиблим воїнам?

Валентина ГУСЕНКО,
м. Запоріжжя

Пунктом 7 Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2008 № 839, визначено, що місцеві держадміністрації, виконавчі органи місцевих рад та органи місцевого самоврядування приймають рішення щодо організації і проведення оплачуваних громадських робіт за участю державної служби зайнятості та роботодавців, незалежно

від форми власності. Види оплачуваних громадських робіт визначаються виходячи з потреб територіальної громади, регіону і мають сприяти їх соціальному розвитку. Пріоритетними видами оплачуваних громадських робіт є упорядження меморіалів, пам'ятників, братських могил та інших місць поховання загиблих захисників Вітчизни, а також утримання в належному стані цвинтарів, особливо в сільській місцевості.

СТРОНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

Театр

ДВА ДНІ В КРАКОВІ

Давно хотілося побувати в Польщі, й ось нарешті випала нагода познайомитися з нашим західним сусідом – побратимом із проведення Євро-2012. Прес-менеджер представництва польської туристичної організації в Україні Олена Бондаренко порадила відвідати місто Краків.

Аби максимально інформативно використати короткий час подорожі, у Польщі ми зустрілися з нашою колишньою співвітчизницею Наталею Щуровською, яка вже понад 30 років мешкає в Кракові.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ ДРЕВНЬОЇ СТОЛИЦІ

Назва міста пов'язана з його легендарним засновником – князем Краком. І хоча з XVII століття столицю Польщі було перенесено до Варшави, Краків залишається культурним та історичним центром країни.

Бруківкою, що так нагадує львівську, ми сходимо дорогою польських королів до замку Вавель.

Архітектурний комплекс замку включає в себе знаменитий Вавельський кафедральний собор Святого Станіслава й Вацлава початку XI століття. Служба в ньому проводиться й нині. У центрі собору зберігається срібний саркофаг Святого Станіслава – Вітара Вітчизни, де королі поклали військові трофеї. Тут знайшли спокій і народні

герої – поети Адам Міцкевич, Юліуш Словацький, політичні діячі Тадеуш Костюшко, Юзеф Пілсудський, Владислав Сікорський, тут же поховані й Лех Качинський із дружиною. Єпископом Вавельського кафедрального собору був Кароль Войтила, який пізніше став Папою Іоанном Павлом II.

В одній із веж собору знаходиться найбільший у Польщі дзвін Зигмунда, що збирає жителів у дні головних свят. За легендою, доторкнувшись до дзвона лівою рукою, можна одержати багатство, правою – щастя в любові. Ну, а якщо захочеться схитрувати, торкнувшись обома руками багатство, правою – щастя в любові, лівою – нічого.

ЗВУКИ СТАРОГО МІСТА

Біля знаменитої Ринкової площі можна почути цокіт кінських підків бру-

ківкою. Поглянувши на гарно запряжені екіпажі, мимоволі переносишся в уяві на кілька сторіч назад, тим більше, що на площі збереглася стародавня забудова. Це й відомі в усьому світі криті торгові ряди – Сукенніца, й Маріацький коштул (Пресвятої діви Марії), зведений ще до забудови Ринкової площі і розписаний самим Яном Матейком.

Археологічні розкопки під територією Ринкової площі дозволили відкрити там підземний музей. Проходиш крізь голограму-водоспад – і відразу ж занурюєшся в атмосферу середньовіччя, переймаєшся духом древнього Кракова, дивлячись на древні поховання, предмети домашнього вжитку, перші монети, прикраси. У музеї проводять уроки, які, безперечно, не тільки збагачують дітей знаннями, а й виховують шанобливе ставлення до свого краю.

Маріацький коштул

ПІД ЗАХИСТОМ СВЯТИХ...

У Польщі не просто пишуть свою історію, а й ретельно бережуть і дбають про культурну спадщину країни. У цьому ми вкотре переконалися, відвідавши соляні копальні у Величці.

Побажавши, за давньою шахтарською традицією, «Боже, помагай», ліфтер опустил нас на глибину 65 метрів. Вийшовши з ліфта, ми відразу відчули особливу атмосферу соляної шахти, цілочиї властивості якої допомагають відновити здоров'я людям із захворюваннями дихальної системи. Перед тим як спускатися підземними виробітками, потрібно заручитися підтримкою духу шахти. Це виявилось зовсім нескладно, достатньо покласти

свою долоню на відбиток «його» долоньки на стіні зі скам'янілої солі.

Протягом усього шляху відчуваєш себе під захистом святих – заступників гірників. Ікони, майстерно вирізьблені із солі фігури, супроводжують і оберігають нас під землею. В одному із залів на глибині близько 100 метрів розташована діюча каплиця Святої Кінги – головної покровительки шахтарів. У каплиці зберігаються скульптури багатьох святих, статуя Папи Іоанна Павла II, копія картини Леонардо да Вінчі «Таємна вечеря» – все, звичайно ж, із солі. У шахті є великий конференц-зал, ресторан, безліч крамничок, де можна придбати сувеніри.

Закінчилася наша екскурсія на глибині 125 метрів. Після теплого прощання з працівниками музею у

Величці ми повернулися до Кракова, прихопивши із собою не тільки враження, а й баночки із сіллю.

Думаємо, побачити вдалося тільки децимо, багато ж залишилося «поза кадром». Але вміння поляків не лише зберігати, а й примножувати, вражає. Певне, і в них проблем вистачає, але і гроші є в скарбниці, і меценати, яким небайдуже до рідного міста, в якому вони зростають. Та й навряд чи комусь спаде на думку уцілювати історичний центр багатоквартирними висотками або побудувати під ним мережу магазинів. Мабуть, любов до малой батьківщини для них не порожній звук.

РЕПОРТАЖ ПІДГОТУВАЛИ
**ВІКТОРІЯ ІВАНОВА ТА
НАТАЛІЯ СТОРОЖИК**
КІІВ – КРАКІВ – КІІВ

Коштул Станіслава та Вацлава на Вавельському пагорбі

БЕЗ ТІНІ ФАЛЬШУ

ТЕБЕ, БОГА, СЛАВИМ

Іще один лауреат Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка – член Спілки композиторів України Віктор Степурко.

Відзначено його псалмодію «Монологи віків» для змішаного хору й інструментів-соло. Попри те, що В. Степурко пише музику для дітей і в його доробку чимало творів крупної форми, а також варіації на теми народних пісень, композитор відомий передусім як ентузіаст-пропагандист духовної музики. У цьому жанрі він одночасно дослідник і практик, і що більше заглиблюється у вивчення української духовної музики, то краще розуміє, які глибокі й давні традиції вона має, наскільки складна й багата, а інколи – практично неперевершена. І недаремно, розповідаючи про власну творчість у царині духовної музики, В. Степурко апелює передусім до таких велетів, як Олександр Кошиць і Микола Леонтович.

«Монологи віків» писалися впродовж багатьох років. Завершальний у псалмодії – Сьомий псалом, хоча, як зауважує композитор, саме

він і «наштовхнув на ідею написати повний цикл». Як правило, духовні піснеспіви звучать акапельно, та композитор вводить до свого твору інструментів-соло, щоб посилити художність і вплив на аудиторію. Що йому блискуче вдалося! І, зрозуміло, не можна не згадати Миколу Гобдича, багатолітнього керівника славетного хору «Київ», музиканта, котрий вважається фундатором хорового фестивалю «Золотоверхий Київ», де духовні твори Віктора Степурка звучали у прем'єрному виконанні.

НА АВАНЦЕНУ!

ТАЛАНТ – НЕ ПОЗИЧЕНИЙ, А ВЛАСНИЙ

Наприкінці лютого ц. р. у Билій Церкві на Київщині відбулися урочистості з нагоди вручення міської молодіжної

літературно-мистецької премії ім. Миколи Вінграновського за 2011 рік.

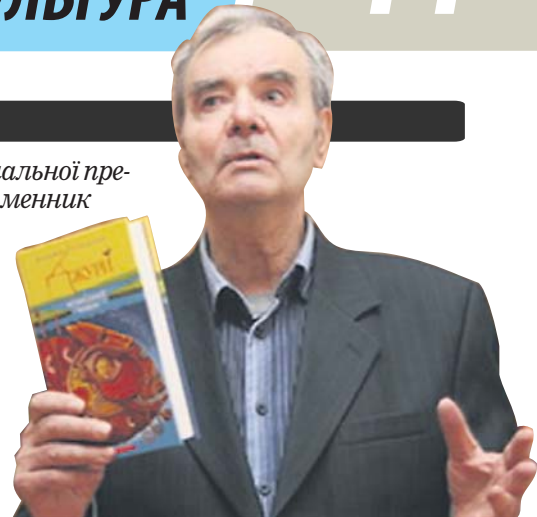
Ця престижна премія присуджується тут щорічно (майже два десятиліття поспіль) молодим і талановитим людям від 15 до 35 років, якими пишеться місто і які досягли чи мають значний потенціал задля досягнення помітних творчих успіхів. Цьогоріч лауреатом премії ім. М. Вінграновського з-поміж інших виявилася молода актриса Київського академічного обласного музично-драматичного театру ім. П. Саксаганського Олена Тетерук. Як зазначено: «За професіоналізм, високий рівень виконавської майстерності та вагомий внесок у розвиток театрального мистецтва м. Біла Церква».

Олена має у своєму доробку чимало різних ролей, але кожен створений нею образ запам'ятовується гляда-

чам, бо завжди глибокий, щирий, неповторний. Актриса однаково майстерно й професійно перевтілюється як у драматичних, так і в комедійних персонажів. Особливо вразила театральну Київщину її незрівнянна Проня Прокопівна у виставі «За двома зайцями» М. Старицького у постановці В'ячеслава Стасенка. Засоби масової інформації й глядачі у відгуках про спектакль зауважують, що Олені Тетерук удалося створити цілком «своєю Проню» – образ цілісний, органічний, кумедний, гротескно-карикатурний і водночас милий та ніжний. На таке здатний лише справжній майстер. Колеги написали: «Щиро радіємо за Олену, бажаємо підкорення нових вершин, нових досягнень і цікавих ролей!»

СЛОВО – ЗБРОЯ

Серед цьогорічних лауреатів Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка – письменник Володимир Рутківський. Так високо відзначено його історичну трилогію для дітей «Джури». Виступаючи на урочистостях із нагоди 198-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка, Президент України В. Янукович зауважив: «Те, що до числа лауреатів після десятилітньої перерви потрапив дитячий письменник – узагалі знакове явище, що... свідчить про оздоровлення нашої літератури...»

ВНЕСОК У МАЙБУТНЄ

М'я В. Рутківського, на жаль, не відоме широкій читачській громаді, проте письменник – не новачок у літературі. І, як це не парадоксально, популярний передусім у Росії, де охоче друкували його історичні твори у власному перекладі. А українські видавництва довгі радянські десятиліття закидали письменнику «буржуазний націоналізм», повертаючи рукописи.

Отже, Володимир Рутківський, якому вже за сімдесят, давно склав власну філософію світосприйняття й світо трактування, спрямувавши ідейний вектор літературної праці на такий умовний розділ красного письменства, як література для дітей. В інтерв'ю Миколі Суховельському письменник наголосив, що велич англійської, американської, російської літе-

тур, на його переконання, полягає в тому, що всі вони «вийшли» з добротної дитячої літератури, котра в кожному випадку була наріжним каменем «дорослої». Зрештою, й Україні, поза сумнівом, було та є чим похвалитися в цьому жанрі, проте в українських літературних чиновників, за висловом Рутківського, «руки стирчать кудись не туди». За словами лауреата, «треба делікатно й ненав'язливо підводити юного громадянина до розуміння основ українського патріотизму, прищеплювати йому вселюдські естетичні цінності. І що місію покликана виконувати саме українська література для дітей». Ось, власне, в трилогії «Джури» («Джури і підводний човен», «Джури козака Швайки», «Джури-характерники» з виразними й гарними ілю-

страціями Максима Паленка), та й узагалі в усіх своїх творах, В. Рутківський прагне, щоб у юних головах усе нарешті стало на свої місця, а саме: усталалося правильне розуміння національної історії, національного характеру, національної ідеї.

Колишній головний редактор газети «Друг читача», кращий в Україні книжковий експерт-журналіст Костянтин Родик порівнює книжки В. Рутківського, що підносять традицію модерного історичного «action», з творами А. Кашенка, А. Чайковського, З. Тулуб. «Щодо світових зразків, то Рутківського вже порівнювали з Вальтером Скоттом. Я додав би сюди Майн Ріда й Фенімора Аулера. Але найбільшим аналогом, здається, є Жюль Верн». І, схоже, лише тому, що названі ав-

“

Україна, яку Рутківський описує, – вітальна, енергетична, переможна – це країна, в котрій хочеться жити, бодий родою пам'яттю.

Костянтин Родик

тори «пишуть як для дорослих, тільки краще», пишуть із позиції мудреця, котрий знає, що дорослого навряд чи виправить, а ось дитину слід налаштувати правильно. І що, з огляду на це, так званої літератури для дітей та підлітків просто не існує.

ШЛЯХ ДО СЕБЕ

Поза сумнівом, це треба бачити, аби скласти власну думку. Однак можна й порозмірковувати. «Фігуратив» – фактично прагнення зображувати життя в тих формах, котрі йому притаманні, тобто мистецтво тим більше реалістичне, чим активніше митець прагне впритул наблизитися до будь-яких виявів життя, бути зрозумілим для «маси». Решта – талант. А фовізм (від французького

ВІД ФІГУРАТИВУ ЧЕРЕЗ ФОВІЗМ...

Цього року лауреатом Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка серед інших визнано художника-абстракціоніста Анатолія Криволапа – за цикл живопису «Український мотив».

fauve – дикусський, хижацький) – це якраз до агресивності кольорів та спрощених форми. Ось таким шляхом модерніст А. Криволап, котрий бачить себе в авангарді української образотворчості, прийшов зі своїм словом у живопис, і плевнений, що провідні тенденції масового сприйняття картин є на сьогодні деструктивними. Своє розуміння актуальності сучасного мистецтва А. Криволап виклав у «Маніфесті художника», де, зокрема, пише: «Як на мене, актуальне мистецтво вичерпане... Сучасні художни-

ки обслуговують погляди й смаки кураторів, аби потрапити на виставку, на бієнале, до модної галереї... Сьогодні втрачено провідну позицію митця... Думаю, нині настав час для нових пропозицій – природна інерція процесу мистецтва дійшла краю, тож за таких обставин митець має докласти свідомого зусилля до того, аби мати право називатися актуальним... Для себе я вирішив жити й писати те, що мене оточує у конкретному місці проживання. Мені цікаво зберегти екзотичний український дух, його уричк, рещки,

однак способи я для цього шукаю сучасні, акумулюю не побачене, а відчуте – не лише пейзаж, а й передусім пам'ять про нього». Коли дивився роботи А. Криволапа, розумієш, якого величезного значення в картині може набувати колір. Він виразний аж до «маніфесту», він працює й прочитується як тема і як ідея. І в цьому сенсі художник досягає майже парадоксальної синергії модернізму й демократизму. Оскільки навіть у великому мистецтві все, як кажуть, залежить від смаку, тож ті, що віддають перевагу мистецтву реалістичному, боюся, нас не зрозуміють...

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ВИЗНАННЯ

НАГОРОДИ – У ГЕРОІВ

Минулого тижня свої нагороди отримали найкраща спортсменка лютого – срібна призерка чемпіонату Європи з кульової стрільби Олена Костевич та її особистий наставник Ігор Черединов, якого було визнано найкращим тренером місяця.

В останній зимовий місяць в олімпійських дисциплінах саме досягнення Олени виявилось найвищим серед вітчизняних спортсменів, тож закономірно, що саме її було визнано найкращою. Як уже інформували «ПВ» своїх читачів, українку відзначили й на міжнародному рівні. За підсумками голосування тренерів, спортсме-

нів і журналістів із різних країн Міжнародна федерація стрілецького спорту визнала Олену «найкращою спортсменкою» серед жінок у 2011 році. Нагадаємо, що минулорічний сезон наша співвітчизниця завершила на першій сходинці світового рейтингу в стрільбі з пневматичного пістолета на дистанції 10 метрів.

ФРИСТАЙЛ

НОРВЕЗЬКА «БРОНЗА» АБРАМЕНКО

У норвезькому Мірдален-Воссі відбувся заключний етап Кубка світу з фристайлу в дисципліні «акробатика», в якому нагороду змагаль виборювали 64 учасники з 16 країн світу.

Українська команда завершила сезон на високій ноті: із сумою у 102,7 бала Олександр Абраменко здобув бронзову медаль турніру. Серед двічат найкращою виявилася Надія Діденко, яка показала 8-й результат. Оскілько норвезький етап

став останнім офіційним стартом для фристайлістів у дисципліні «акробатика», то вже відомий остаточний розподіл місць у підсумковій класифікації. Приємно відзначити, що українка Ольга Волкова посіла третє місце із 480 очками. Очолила рейтинг Сю Ментао з Китаю (660 очок), друге місце у ще одній представниці Піднебесної – Чен Шуан (520 очок).

БІАТЛОН

МЕДАЛЬНИЙ ДУБЛЬ СЕМЕРЕНКО

На етапі Кубка світу з біатлону, який приймав російський Ханті-Мансійськ, бронзова призерка світової першості Віта Семеренко здобула дві нагороди.

У спринтерській гонці на 7,5 км українка блискуче відстрілялася, тож без жодного штрафу на вогневих рубежах і за пристойної швидкості на дистанції виборола «срібло» змагаль. Прикметно, що на п'єдестал пошани зішли всі призерки спринтерської гонки чемпіонату світу, який нещодавно завершився в Ру-

польдингу (Німеччина). Компанію українці на подіумі склали німкеня Магдалена Нойнер і білоруска Дарія Домрачова, які посіли в цій гонці першу та третю сходинку відповідно. А у гонці переслідування на 10 км Віта завоювала «бронзу».

ФУТБОЛ

«ДИНАМО» НЕ ЗБАВЛЯЄ ОБЕРТІВ

На початку березня продовжили ходу турнірною дисципліною клуби вітчизняної Прем'єр-ліги. Кожна команда виконує поставлені перед нею завдання – цільний дует традиційно веде боротьбу за чемпіонство, на протилежному полюсі турнірної таблиці колективи вирішують проблему збереження прописки в елітному дивізіоні.

«Золото» національного чемпіонату, а принагідно й «пряму» путівку в основний раунд Ліги чемпіонів виборюють, як уже склалося в останні роки, «Динамо» і «Шахтар». Усі намагання «Металіста» й «Дніпра» претендувати на статус «третьої сили» у внутрішній першості допоки залишаються марними. Максимум, на що можуть претендувати харків'яни й дніпропетровці – «розбірки» за третю сходинку п'єдесталу пошани. Але, зважаючи на прірву, яка розділяє ці колективи у турнірній таблиці, зазіхання «Дніпра» навіть на «бронзу» наразі вигляда-

ють наче наукаво фантастика. Утім, дніпропетровці традиційно не поступили у матчах із будь-яким суперником, що й довело недавно, зігравши внчію з донецьчанами на «Донбас Арені». Втрата двох пунктів може гіршаким дорого коштувати на фініші сезону, тож шанувальники «помаранчево-чорних» сподівалися отримати зиск від затятого характеру дніпропетровців, коли ті гратимуть із динамівцями. Зрештою, їх сподівання справдилися наповні. Гарною новиною стало те, що «Дніпро» й справді дав бій лідеру чемпіонату на оновленому «Олімпійському» у столиці. Поганою – що однаково програв.

Традиційно для поединків такого рангу не обійшлося без скандалу. Президент «Дніпра» Ігор Коломойський в одній із телепередач звинуватив арбітра зустрічі в негативному для його команди результаті. Мовляв, кілька рішень були відверто не на користь його клубу і навіть порадив усім набайдужим звернутися за коментарями до президента «Динамо», озвучивши на всю країну номер його мобільного. Ігор Суркіс, у свою чергу, назвав неадекватною реакцію президента «Дніпра» й зазначив, що не бачить особливих підстав нарікати на арбітраж.

Як би там не було, але результат, як кажуть, – на

РЕЗУЛЬТАТИ МАТЧІВ 23-ГО ТУРУ

- 16 березня «Зоря» – «Кривбас» – 2:0
- 17 березня «Таврія» – «Арсенал» – 1:1
- «Шахтар» – «Чорноморець» – 4:0
- «Ворскла» – «Лілчівцев» – 3:1
- 18 березня «Оболонь» – «Волинь» – 1:0
- «Динамо» – «Дніпро» – 2:0
- «Олександрія» – «Металург» – 0:0
- 19 березня «Металіст» – «Карпати» – 3:1

табло. Відставання донецьчан від киян у турнірній таблиці й надалі вимірюється трьома пунктами. Зрештою, визначальною може стати особиста зустріч претендентів на чемпіонство, яка відбудеться 7 квітня у Донецьку в рамках ігор 26-го туру. Нічия, а тим більше перемога киян, відкривають підопічним Юрія Сьоміна дорогу до омірного чемпіонства, перемога дніпропетровців залишить питання відкритим до останнього ігрового дня турніру, а можливо, і «Золотий матч» проведи доведеться.

ХУДОЖНЯ ГІМНАСТИКА

І ЗНОВУ ПЕРЕМОГА – У РОСІЯНОК

У Києві минулого уїк-енду відбувся справжній огляд найчарівніших грацій планети – у кийському Палаці спорту тривали змагання ХХІ Міжнародного турніру з художньої гімнастики «Кубок Дерюгіної – Нафтогаз-2012», у якому за перемогу боролися представниці 40 країн світу.

Цьогорічний турнір був присвячений 80-річчю голвного тренера збірної України з художньої гімнастики Альбіни Дерюгіної. На адресу ювілярки лунали теплі слова привітань від президента НОК України Сергія Бубки, міністра охорони здоров'я Раїси Богатирьової, голови КМДА Олександра Попова, президента Міжнародної федерації гімнастики Бруно Гранді та першого заступника голови Державної служби молоді та спорту України Сергія Глуценка. Іменинці було присвячене і яскраве шоу

у виконанні найкращих грацій України – Олени Вітриченко, Ганни Безсонової, Наталії Годунко... А щодо переможниці і призерів змагаль, то після двох днів турніру з помітним відривом від суперниць перемогу у багатоборстві святкувала росіянка Дар'я Дмитрієва. Другою фінішувала українка Аліна Максименко, яка хоча і непогано виступила, але під час виконання нової програми все ж таки припустилася помилку. «Бронзову» сходинку п'єдесталу пошани посіла її колега по команді Ганна Різатдінова. В окремих видах програми українки також не залишилися без нагород. Максименко виборола «золото» у вправах із м'ячем, згодом

поповнила скарбничку медалей «сріблом» у вправах з обручем. Ганна Різатдінова до власної колекції нагород додала два «срібла» за виступи у вправах із м'ячем і вправах із булавами, а також «бронзу» – за виступ з обручем. У боротьбі молодшої спортивної парості українки також відзначилися медальним урожаєм. У командному залюк юніорки Анастія Мульміна та Елеонора Романова посіли друге місце. Срібну нагороду виборола сеньйорка Тетяна Загородня. У загальному залюк в групових вправах Вікторія Леніш, Вікторія Мазур, Олена Дмитраш, Світлана Прокопова, Валерія Гудим та Євгенія Гомон посіли третє місце, у вправах з

обручем та стрічкою – друге місце, доповнивши свій комплект нагород іще однією бронзовою нагородою у вправах із м'ячем. Слід зазначити, що «Кубок Дерюгіної» пройшов не просто в ранзі Кубка світа, а й став генеральною репетицією до чемпіонату світу з художньої гімнастики, який також прийматиме Київ наступного року – з 13 по 23 вересня.

- РЕЗУЛЬТАТИ «КУБКА ДЕРЮГІНОЇ – НАФТОГАЗ-2012»:**
1. Дар'я Дмитрієва (Росія) – 115,675
 2. Аліна Максименко (Україна) – 113,650
 3. Ганна Різатдінова (Україна) – 110,950

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ, СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

